

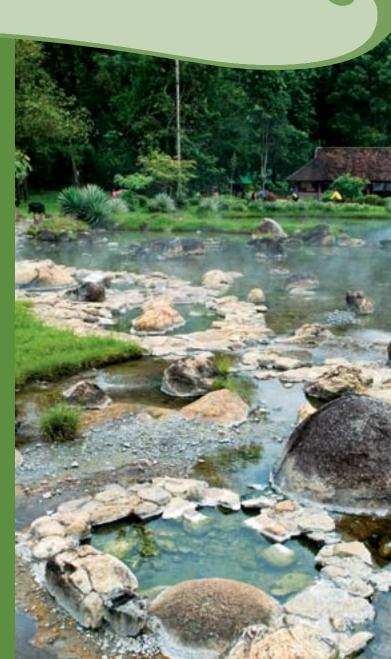
ข้อมูล: ททท. สำนักงานชียงใหม่
กองข่าวสารท่องเที่ยว โทร o ๒๒๕o ๕๕oo ต่อ ๒๑๕๑ - ๕
ออกแบบและจัดพิมพ์: กองผลิตอุปกรณ์เผยแพร่ ฝ่ายบริการการตลาด
ข้อมูลรายละเอียดที่ระบุในเอกสารนี้อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้
ลิขลิทธิ์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยเพื่อเผยแพร่และประชาลัมพันธ์
กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒
ห้ามจำหน่าย

เที่ยว**ไทย**ครึกครื้น เศรษฐกิจ**ไทย**คึกคัก

ลำปาง

น้ำพุร้อนแจ้ซ้อน

๐๘.๐๐ - ๒๐.๐๐ น. ทุกวัน

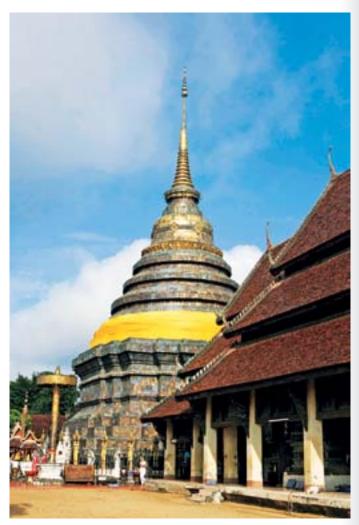
บริการข้อมูลท่องเที่ยวทางโทรสาร ๒๔ ขั่วโมง Website: www.tourismthailand.org E-mail: info@tat.or.th

สารบัญ

การเดินทาง	
สถานที่น่าสนใจ	~
อำเภอเมืองลำปาง	æ
อำเภอเกาะคา	୭ଜ
อำเภอห้างฉัตร	ම
อำเภอแจ้ห่ม	ම ලී
อำเภอเมืองปาน	මෙ
อำเภอวังเหนือ	/ ଅଟ
อำเภองาว	ണഠ
อำเภอแม่เมาะ	ബ്
อำเภอสบปราบ	๓๓
อำเภอเถิน	ഩഁൟ
เทศกาลงานประเพณี สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก	ຄາວ
สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก	Œ
กิจกรรมที่น่าสนใจ	E m
นั่งรถม้าชมเมือง	മണ
สนามกอล์ฟ	ŒŒ
ตัวอย่างโปรแกรมนำเที่ยว	ŒĈ
สิ่งอำนวยความสะดวกในจังหวัดลำปาง	ල ලී
สถานที่พัก	æê
ร้านอาหาร	E 6
หมายเลขโทรศัพท์สำคัญ	Œ0

วัดพระธาตุลำปางหลวง

ลำปาง

ถ่านหินลือชา รถม้าลือลั่น เครื่องปั้นลือนาม งามพระธาตุลือไกล ฝึกช้างใช้ลือโลก จังหวัดลำปาง เป็นแหล่งอารยธรรมล้านนาไทยที่น่าสนใจไม่น้อยไปกว่า จังหวัดใด ๆ ชาวลำปางมีวิถีชีวิตที่เรียบง่าย คงไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมประเพณี ที่สืบทอดกันมาแต่โบราณ เป็นเมืองที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นเป็นของตนเอง วัดวาอารามและสถาปัตยกรรมท้องถิ่น รถม้าพาหนะคู่เมือง แหล่งท่องเที่ยว ทางธรรมชาติที่คงความบริสุทธิ์สวยงาม เป็นแหล่งทำไม้ในอดีต ข้างที่เคย ทำหน้าที่ลากซุงจึงเป็นสัตว์อีกอย่างหนึ่งที่เป็นสัญลักษณ์ของเมือง เครื่องปั้น ดินเผาที่ทำจากดินขาวขึ้นชื่อ สิ่งเหล่านี้ทำให้นครลำปางกลายเป็นจุดหมาย ที่นักเดินทางมักแวะมาเยี่ยมชม

ในอดีตเมืองลำปางมีชื่อเรียกหลายชื่อ เช่น ศรีดอนชัย ลัมภะกัมปะนคร เขลางค์นคร และกุกกุฏนคร คำว่า "ลำปาง" นั้นหมายถึงไม้ป้าง ตำนาน เล่า ว่าเป็นไม้ข้าวหลามที่ลัวะอ้ายกอนใช้หาบกระบอกน้ำผึ้ง มะพร้าว มะตูม มาถวายพระพุทธเจ้าเมื่อครั้งเสด็จมายังบริเวณนี้ ก่อนจะปักไม้เอา ทางปลาย ลงเกิดเป็นต้นขะจาวที่เห็นอยู่ข้างวิหารหลวง วัดพระธาตุลำปาง หลวง ต้นขะจาวนี้มีลักษณะผิดแผกจากไม้อื่นด้วยกิ่งก้านขี้ลงดิน เป็นไม้ มงคล ประจำจังหวัดลำปางที่มีอายุกว่า ๒,๕๐๐ ปีล่วงมาแล้ว คำว่า "เข ลางค์นคร" เป็นภาษาบาลี ปรากฏอยู่ในตำนานตั้งแต่สมัยพุทธศตวรรษที่ ๑๓ คำว่าลครซึ่งกลายมาจากนคร จึงเป็นชื่อสามัญที่ใช้เรียกเมืองเขลางค์ ทั้งยังปรากฏใช้ในศิลาจารึกและพงศาวดารในวุ่นต่อมา ส่วนภาษาพูดจะ ออกเสียง ว่าละกอน มีความหมายเดียวกับคำว่าเมืองลคร หรือ "เวียงละ กจน"

นอกจากนี้บางตำนานยังเล่าว่าเมื่อครั้งที่พระพุทธเจ้าเสด็จออกโปรดสัตว์ มาจนถึงเมืองนี้ พระอินทร์ได้ทราบก็เกรงว่าชาวเมืองจะตื่นไม่ทันทำบุญ กับพระพุทธองค์ จึงแปลงกายเป็นไก่สีขาวขันปลุกชาวเมืองให้ตื่นทัน ออก มาทำบุญตักบาตร ด้วยเหตุนี้เมืองลำปางจึงได้ชื่อว่า "กุกกุฏนคร" อัน หมายถึงเมืองไก่ขาว ไก่ขาวจึงเป็นสัญลักษณ์ของเมืองที่เราพบตามป้าย ชื่อถนน บนสะพาน หรือตามตึกต่างๆ แม้แต่ในชามตราไก่ที่ขึ้นชื่อ หลักฐานทางโบราณคดีพบว่ามีชุมชนอาศัยอยู่ในพื้นที่ของนครลำปางมากว่า ๓,๐๐๐ ปีล่วงมาแล้ว จากการค้นพบภาพเขียนสีและโครงกระดูกมนุษย์ โบราณ ตลอดจนขึ้นส่วนภาชนะดินเผาในสมัยหริภุญไชย และขึ้นส่วน เครื่องถ้วยสันกำแพง

อาณาเขต

ทิศเหนือ ติดต่อกับจังหวัดเขียงราย พะเยา และเขียงใหม่

ทิศใต้ ติดต่อกับจังหวัดสุโขทัยและตาก ทิศตะวันออก ติดต่อกับจังหวัดแพร่และสุโขทัย

ทิศตะวันตก ติดต่อกับจังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน และตาก

สภาพภูมิศาสตร์ ลำปางเป็นเมืองในหุบเขารูปแอ่งกระทะรายล้อมด้วย เทือกเขาสูงขัน บางส่วนผุดเป็นหินแกรนิตบนเทือกเขาผีปันน้ำด้านตะวันตก ในบางยุคเกิดการเคลื่อนตัวของเปลือกโลกอย่างรุนแรงจนทำให้เกิดแอ่ง ที่ราบขนาดใหญ่และทิวเขามากมายทับซ้อนกัน เมื่อผ่านกาลเวลามายาวนาน ส่วนที่เป็นแอ่งก็กลายเป็นแอ่งน้ำขนาดใหญ่ เกิดการทับถมของตะกอนดิน

และซากพืชซากสัตว์จนเป็นผืนดินที่ราบ แหล่งน้ำมัน และถ่านหินลิกในต์ แทรกตัวอยู่ในอำเภอแม่เมาะ บริเวณตอนกลางของเมืองลำปาง

บริเวณที่ราบภูเขาสูงและที่ราบลุ่มริมฝั่งแม่น้ำอันเป็นที่ราบดินตะกอนเก่า ผืนดินมีความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง และมีแม่น้ำวังไหลผ่านทำให้บริเวณ อำเภอแม่พริก อำเภอเดิน และบางส่วนของอำเภอสบปราบเป็นแหล่งทำ เกษตรกรรมทั้งปี ส่วนบริเวณอำเภอเมืองลำปาง อำเภอเกาะคา อำเภอ แม่ทะ อำเภองาว อำเภอห้างฉัตร และบริเวณตอนกลางของอำเภอแจ้ห่ม เป็นที่ราบสูงและภูเขาสลับซับซ้อน บริเวณตอนบนและพื้นที่โดยรอบ จังหวัด ด้านอำเภอวังเหนือ อำเภอแจ้ห่ม อำเภองาว และบริเวณตอนใต้ของ อำเภอ แจ้ห่มส่วนใหญ่เป็นภูเขาสูง ปกคลุมด้วยผืนป่าอุดมสมบูรณ์อันเป็น แหล่ง ต้นน้ำที่สำคัญของเมืองลำปาง

ลำปางอยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ประมาณ ๖๓๕ กิโลเมตร มีเนื้อที่ทั้งหมด ประมาณ ๑๒,๕๓๓ ตารางกิโลเมตร แบ่งการปกครองเป็น ๑๓ อำเภอ คือ อำเภอเมืองลำปาง อำเภอเกาะคา อำเภอห้างฉัตร อำเภอเสริมงาม อำเภอ แม่เมาะ อำเภอแจ้ห่ม อำเภอสบปราบ อำเภอเมืองปาน อำเภองาว อำเภอ เฉิน อำเภอวังเหนือ อำเภอแม่พริก อำเภอแม่พร

การเดินทาง

୦ ଝିଟାଅର ଜ୍ଞରଣଣ

รถยนต์ จากกรุงเทพฯ ใช้ทางหลวงหมายเลข ๑ ถึงกิโลเมตรที่ ๕๒ แยก ซ้าย เข้าทางหลวงหมายเลข ๓๒ ผ่านสิงห์บุรี ชัยนาท เข้านครสวรรค์ แล้ว แยกช้าย เข้าทางหลวงหมายเลข ๑ ผ่านกำแพงเพชร ตาก ตรงเข้าสู่จังหวัด ลำปาง รวมระยะทางทั้งสิ้น ๕๙๙ กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทางประมาณ ๗ ชั่วโมง หรือใช้ทางสายใหม่จากพิษณุโลกเข้าอำเภอเด่นชัยแล้วเดินทางสู่ จังหวัดลำปาง

รถโดยสารประจำทาง บริษัท ขนส่ง จำกัด จัดบริการรถโดยสารธรรมดา
และปรับอากาศไปลำปางทุกวัน รายละเอียดติดต่อโทร. ๑๔๙๐ www.
transport.co.th นอกจากนี้ ยังมีบริษัทเอกชนบริการ ได้แก่ วิริยะทัวร์ โทร.
๐ ๒๙๓๖ ๓๓๒๐, ๐ ๕๔๒๑ ๓๓๓๓, นิววิริยะทัวร์ โทร. ๐ ๒๙๓๖ ๒๒๐๕,
๐ ๕๔๒๒ ๓๑๐๖, สมบัติทัวร์ โทร. ๐ ๒๙๓๖ ๒๔๙๓ ๑๓๕๓,
๐ ๕๔๓๒ ๕๖๒๔ www.sombattour.com ทันจิตต์ทัวร์ โทร. ๐ ๒๙๓๖ ๓๒๑๓-๔, บริษัท พรพิริยะทัวร์ โทร. ๐ ๒๙๓๖ ๒๙๓๙, ๐ ๒๙๓๖ ๓๕๕๔,

จากสถานีขนส่งลำปาง ถนนพหลโยธินมีรถโดยสารธรรมดาและปรับอากาศ ไปยังจังหวัดเชียงราย แพร่ และน่าน นอกจากนี้ยังมีรถจากเชียงใหม่วิ่ง ผ่านลำปาง ไปยังทุกจังหวัดในภาคเหนือและบางจังหวัดในภาคตะวันออก เฉียงเหนือ เช่น ขอนแก่น อุดรธานี อุบลราชธานี นครราชสีมา เป็นต้น รายละเอียดติดต่อ สถานีขนส่งลำปาง โทร. o ๕๔๒๒ ๓๔๑๐, o ๕๔๒๑ ๓๔๕๒

รถไฟ การรถไฟแห่งประเทศไทย บริการรถด่วน รถเร็ว และรถธรรมดาจาก กรุงเทพฯ ไปลำปางทุกวัน รายละเอียดติดต่อ โทร. ๑๖๙๐, ๐ ๒๒๒๐ ๔๔๔๔ และสถานีรถไฟลำปาง โทร. ๐ ๕๔๒๑ ๗๐๒๔, ๐ ๕๔๓๑ ๘๖๔๘ www. railway.co.th

เครื่องบิน บริษัท พีบี แอร์ มีเที่ยวบินทุกวัน สำรองที่นั่ง โทร. o ๒๓๒๖ ๘๐๐๐, o ๕๔๒๒ ๖๒๓๘, o ๕๔๓๕ ๑๑๐๒ โทรสาร o ๕๔๒๒ ๖๒๕๘, o ๕๔๒๒ ๖๔๘๓

ระยะทางจากตัวเมืองไปยังอำเภอต่าง ๆ ในจังหวัดลำปาง และ ท่ารถในตัวเบือง

เกาะคา	໑ຓ Ո	าม. <i>ท่</i> ′	ารถ	ถนนรอบเวียงใกล้ธนาคารกสิกรไทย
ห้างฉัตร	ടെ 1	าม. ท่า	ารถ	ห้าแยกหอนาฬิกา

แม่ทะ ๒๖ กม. *ท่ารถ* ถนนทิพวรรณ สี่แยกศรีชุม

เสริมงาม 🕳 กม. *ท่ารถ* ถนนสนามบินข้างโรงเรียนบุญวาทย์

แม่เมาะ 🕳 กม. ท่ารถ ถนนทิพวรรณ สี่แยกร้านขายยาไทยโอสถ

แจ้หม่ม ๕๒ กม. *ท่ารถ* ถนนทิพวรรณ แยกซอยข้างธนาคาร

นครหลวงไทย

สบปราบ ๕๙ กม. ท่ารถ ตรงข้ามศาลจังหวัดด้านประตูขัย

เมืองปาน ๖๙ กม. *ท่ารถ* ถนนบุญวาทย์

งาว ๘๓ กม. *ท่ารถ* ตรงข้ามวิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง เถิน ๙๖ กม. *ท่ารถ* ตรงข้ามศาลจังหวัดด้านประตูขัย

วังเหนือ ๑๐๗ กม. *ท่ารถ* ถนนทิพวรรณ แยกซอยข้างธนาคาร

นครหลวงไทย

แม่พริก ๑๒๕ กม. *ท่ารถ* ถนนบุญวาทย์ข้างศาลากลางจังหวัดหลังเก่า

สถานที่น่าสนใจ

อำเภอเมืองลำปาง

ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง ตั้งอยู่บริเวณหน้าศาลากลางจังหวัดลำปางด้านตะวัน ตกเฉียงใต้ หลักเมืองทำด้วยไม้ลัก สันนิษฐานว่าสร้างขึ้นเมื่อร้อยกว่าปีมา แล้ว โดยหลักที่หนึ่งสร้างเมื่อประมาณ พ.ศ. ๒๔๐๐ หลักที่สอง พ.ศ. ๒๔๑๖ และหลักที่สาม พ.ศ. ๒๔๒๙ ต่อมาในพ.ศ. ๒๔๔๐ เมื่อสร้างศาลากลาง จังหวัดขึ้นได้นำหลักเมืองมาไว้ที่บริเวณหน้าศาลากลาง และสร้างมณฑป ครอบหลักเมืองทั้งสาม ในพ.ศ. ๒๕๑๑ เปิดทุกวันเวลา ๑๖.๐๐-๑๙.๐๐ น.

พระพุทธนิรโรคันตรายชัยวัฒน์จตุรทิศ ประดิษฐานอยู่ในมณฑปทรงไทย แบบจตุมุขซึ่งตั้งอยู่หน้าศาลากลางจังหวัดลำปาง พระพุทธรูปสร้างด้วยโลหะ ผสมรมดำทั้งองค์ ปางสมาธิ ชาวบ้านเรียก "หลวงพ่อดำ" จัดสร้างโดยกรม การรักษาดินแดนเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๑ มี ๔ องค์ เพื่อนำไปประดิษฐานไว้ ๔ ทิศของประเทศ โดยทางทิศเหนือได้นำมาประดิษฐานไว้ที่จังหวัดลำปาง นับ เป็นพระพุทธรูปคู่บ้านคู่เมือง เป็นที่เคารพลักการะของประชาชน ปัจจุบัน พระพุทธรูปองค์นี้ปิดทองเกือบทั้งองค์โดยสาธุชนที่มานมัสการ

สถานีรถไฟนครลำปาง สถานีแห่งนี้เปิดรับขบานรถไฟโดยสารครั้งแรกใน สมัยรัชกาลที่ ๖ เมื่อวันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๔๔๙ ซึ่งตรงกับวันปีใหม่ไทย ในยุคนั้น สมัยนั้นมีเจ้ากรมรถไฟเป็นวิศวกรชาวเยอรมัน เมื่อแรกเริ่มมีรถ ไฟสายเหนือ สถานีรถไฟนครลำปางคือจุดสิ้นสุดของเส้นทาง สถานีนี้ตั้งอยู่ สุดถนนสุเรนทร์ บริเวณสี่แยกบ้านสบตุ้ย อันเป็นจุดเชื่อมต่อกับถนนสาม สายแรกในภาคเหนือของประเทศไทย ต่อมาพื้นที่นาบริเวณชานเมืองได้ เปลี่ยนแปลงเป็นพื้นที่เมืองอย่างรวดเร็วเพื่อรองรับความเจริญที่เพิ่มทวีมาก ขึ้น มีการพัฒนาเส้นทางรถไฟด้วยการขุดเจาะอุโมงค์ขุนตาลผ่านภูเขาและ ไปถึงนครเขียงใหม่ในพ.ศ. ๒๔๖๔ นครลำปางจึงเป็นศูนย์กลางการขนถ่าย สินค้าจากกรุงเทพฯไปยังภาคเหนือ และลำเสียงสินค้าที่จำเป็นจากภาค เหนือมายังกรุงเทพฯ ส่งผ่านให้ย่านการค้าสบตุ๋ยแห่งนี้มีความเจริญอย่าง มาก อาคารโบราณเหล่านี้ยังคงหลงเหลือเป็นมรดกทางสถาปัตยกรรมที่คง รายละเอียดของความสวยงามไว้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ อันเป็นสัญลักษณ์ ของเมืองลำปางโดยแท้

วัดศรีรองเมือง บ้านท่าคราวน้อย ตำบลสบตุ๋ย ในเขตเทศบาลเมืองด้าน ทิศตะวันตก เป็นวัดพม่าที่สร้างขึ้นในสมัยรัชกาลที่ ๕ โดยคหบดีที่ร่ำรวย จากการทำไม้สมัยที่ลำปางเป็นศูนย์กลางการค้าขายและการทำป่าไม้ สถาปัตยกรรมที่สำคัญได้แก่ วิหารไม้ซึ่งมีหลังคาจั่วซ้อนกันเป็นชั้นเล็ก ขั้นน้อย มียอดแหลม ๙ ยอด แบบศิลปะพม่า เพดานเป็นลายไม้แกะสลัก และเสากลมใหญ่จำหลักลวดลายประดับด้วยกระจกสี ฝีมือประณีต วิจิตรสวยงาม

วัดศรีชม

วัดศรีชุม ถนนศรีชุม-แม่วะ ตำบลศรีชุม เป็นวัดพม่าที่ใหญ่ที่สุดใน บรรดาวัดพม่าที่มีอยู่ในประเทศไทยทั้งหมด ๓๐ วัด สร้าง ในพ.ศ. ๒๔๓๓ โดยคหบดีพม่าชื่อ อูโย ซึ่งติดตามชาวอังกฤษเข้ามาทำงานป่าไม้ใน ประเทศไทย เมื่อตนเองมีฐานะดีขึ้นจึงต้องการทำบุญโดยสร้างวัดศรีชุม ขึ้นในตำบลสวนดอก

จุดเด่นของวัดนี้เดิมอยู่ที่ พระวิหาร ซึ่งเป็นอาคารครึ่งตึกครึ่งไม้มีศิลปะการ ตกแต่งแบบล้านนาและพม่า หลังคาเครื่องไม้ยอดแหลมแกะสลักเป็นลวด ลายสวยงามมาก แต่เป็นที่น่าเสียดายว่าเกิดเหตุเพลิงไหม้พระวิหารทั้งหลัง เมื่อตอนเข้าตรู่วันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๓๕ คงเหลือเพียงไม้แกะสลักตรงชุ้ม ประตูทางขึ้นวิหารเท่านั้น เป็นลวดลายพรรณพฤกษาฉลุโปร่ง ปัจจุบันวัดได้ รับการบูรณะขึ้นใหม่และยังมีขึ้นส่วนเครื่องประดับอาคารที่ถูกไฟไหม้ไปจัด แสดงไว้ด้านหลังวิหาร วัดศรีขุมได้รับการจดทะเบียนเป็นโบราณสถานเมื่อ

W. ମି. ln&lnc

การเดินทาง จากถนนพหลโยธินเมื่อถึงโรงเรียนบุญวาทย์วิทยาลัย แล้ว เลี้ยวซ้ายตรงถนนสี่แยกเข้าถนนศรีชุมไปประมาณ ๑๐๐ เมตร วัดอยู่ ด้านขวามือ

วัดป่าฝาง หรือ วัดศาสนใชติการาม ถนนสนามบิน ตำบลหัวเวียง สร้างในสมัยรัชกาลที่ ๕ โดยชาวพม่าที่มาประกอบอาชีพการป่าไม้ในจังหวัด ลำปาง งดงามด้วยพระเจดีย์ใหญ่สีทองสุกปลั่ง บรรจุพระบรมสารีริกธาตุ ที่อัญเชิญมาจากพม่าเมื่อประมาณ พ.ศ. ๒๔๔๙ วิหารเป็นเรือนไม้ทั้งหลัง ขนาดใหญ่ หลังคาซ้อนกันเป็นชั้นๆ แบบพม่า และพระอุโบสถขนาดเล็ก หลังคาเครื่องไม้แบบพม่า มีลวดลายเครือเถาปูนปั้นเหนือประตูสวยงาม ภายในประดิษฐานพระทับทิมพม่า ซึ่งองค์พระหม่มีจวรประดับด้วยทับทิม สวยงามและหาดูได้ยากมาก วัดนี้มีพระสงฆ์พม่าจากเมืองมัณฑะเลย์มาเป็น เจ้าอาวาสอย่เสมอ

วัดไขยมงคล ถนนสนามบิน ตำบลหัวเวียง เยื้องกับวัดป่าฝาง มีชื่ออีก ชื่อหนึ่งว่า วัดจองคา พุทธสถานที่เด่นของวัด คือ วิหารเป็นอาคารสีขาว หลังคาเครื่องไม้แบบพม่า หน้าบันประดับกระจากเป็นรูปเทวดา เสาประดับ ด้วยลวดโลหะสีทองขดเป็นลายเครือเถาประดับกระจากสีสวยงาม ม่านและ ระเบียงโดยรอบทำด้วยแผ่นไม้ฉลุ ฝีมือประณีต ภายในประดิษฐานพระพุทธ รูปสำริด มีลักษณะงดงามสร้างจากเมืองมัณฑะเลย์ สหภาพพม่า

พิพิธภัณฑ์ธนาคารไทย ตั้งอยู่ที่ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สาขาลำปาง ถนนฉัตรไชย รวบรวมข้อมูลทางประวัติศาสตร์ด้านการเงิน การธนาคาร อาคารพิพิธภัณฑ์นี้ในอดีตเคยเป็นบริษัทแบงก์สยามกัมมาจล ทุนจำกัด สาขาลำปาง สมาคมสถาปนิกสยามในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้คัด เลือกให้อาคารนี้เป็นอาคารอนุรักษ์ดีเด่นประจำปีพ.ศ. ๒๕๑๐ ธนาคารไทยพาณิชย์ จึงได้ปรับปรุงอาคารดังกล่าวเป็นพิพิธภัณฑ์ธนาคารไทยขึ้น เพื่อเป็นอนุสรณ์สถานอันเอื้อประโยชน์ในการเผยแพร่ความรู้ประวัติการก่อ กำเนิดธนาคาร และขั้นล่างจัดแสดงสิ่งของต่าง ๆ ที่ใช้ในธนาคารในยุคเริ่ม ก่อตั้ง อาทิเช่น สมุดบัญชีเงินฝาก เคาน์เตอร์ธนาคาร และเครื่องพิมพ์บัญชี ขั้นบนเป็นห้องพักของ ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช สมัยเป็นผู้จัดการสาขาที่นี่ ผู้สนใจต้องเข้าชมเป็นหมู่คณะโดยติดต่อที่ โทร. ๐ ๕๓๒ ๕๐๖๒-๓

ขุมขนท่ามะโอ ตั้งอยู่ทางฝั่งเหนือของสะพานข้ามแม่น้ำวัง บริเวณ สะพาน เขลางค์ ถนนราษฎร์พัฒนา เป็นขุมขนเก่าแก่ของเมือง มีมาตั้งแต่ สมัยที่ ขาวพม่าเข้ามาทำการค้าไม้สักกับขาวอังกฤษในจังหวัดลำปาง ในช่วงเวลา นั้นได้สร้างบ้านเรือนมากมาย บ้านหลังหนึ่งในจำนวนนั้น คือ บ้านเสานัก บ้านเสานัก เลขที่ ๘๖ ถนนป่าไม้ เป็นบ้านไม้ที่มีเสาไม้สักมากถึง ๑๑๖ ต้น จึงเรียกว่าบ้านเสานัก (ตามภาษาพื้นเมือง "นัก" มีความหมายว่า "มาก") สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๘ โดยหม่องจันโอง ต้นตระกูลจันทร ขวิโรจน์ ลักษณะศิลปะพม่าผสมล้านนา ประกอบด้วยเรือนใหญ่ซึ่งเป็นเรือนหมู่ มี เสาไม้สักรองรับน้ำหนักบ้านถึง ๑๑๖ ต้น หน้าบ้านมีต้นสารภีอายุ ๑๓๓ ปี แต่เดิมบ้านเสานักเป็นสถานที่ต้อนรับแขกบ้านแขกเมืองและใช้เป็น

สะพานรัษฎาภิเศก

สถานที่จัดขันโตกและงานพิธีมงคล เปิดให้เข้าชมบ้านและของสะสมต่าง ๆ ทุกวันเวลา ๐๙.๐๐-๑๙.๐๐ น. ค่าเข้าชมพร้อมเครื่องดื่ม ๓๐ บาท สอบถามได้ที่ โทร. ๐ ๕๔๒๒ ๗๖๕๓, ๐๘ ๖๙๑๐ ๗๕๐๘

สะพานรัษฎาภิเศก หรือ สะพานขาว ตั้งอยู่ที่ถนนรัษฎา เจ้าผู้ครองนคร เป็น ผู้ที่ตั้งชื่อจากพิธีเฉลิมฉลองรัษฎาภิเษกสมัยรัชกาลที่ & สะพานรัษฎา เป็น สะพานร่วมสมัยกับยุคอารยธรรมรถไฟมีอายุผ่านสงครามโลกครั้งที่ ๑ และ ๒ มาแล้ว และรอดพ้นจากการใจมตีทิ้งระเบิดของฝ่ายสัมพันธมิตร มาได้ด้วยการทาสีพรางตา และด้วยการอ้างว่าสะพานแห่งนี้ไม่มีประโยชน์ ทาง ยุทธศาสตร์ของนางลูซี สคาร์ลิง อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนวิชานารี ซึ่ง เป็นที่ปรึกษาของกองทัพลัมพันธมิตรในขณะนั้น เป็นสะพานไม้เสริม เหล็ก ที่ขำรุดผุพังจึงมีการก่อสร้างใหม่เมื่อเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๔๖๐ เป็น สะพาน คอนกรีตเสริมเหล็กที่มีความคงทนมากกว่าสะพานรุ่นเดียวกันที่ไม่ เหลืออยู่ แล้วในปัจจุบัน ที่บริเวณสะพานมีเครื่องหมายไก่ขาวและครุฑหลวง ประดับไว้ตรงหัวละพาน

ala ala

วัดพระแก้วดอนเต้าสุชาดาราม

ตลาดรัษฎา หรือ ตลาดหัวขัว อยู่เชิงสะพานรัษฎา เป็นตลาดเข้าที่คึกคัก และ ใหญ่ที่สุดในลำปาง เปิดตลาดกันแต่เข้ามืดจนถึงเก้าโมงเข้า มีของขาย มาก มายทั้งกับข้าวพื้นเมือง ขนมพื้นบ้าน ผลไม้ ของสดตามฤดูกาล เช่น ผักพื้นบ้าน แมลง เห็ด รวมทั้งของฝากไม่ว่าจะเป็นไส้อั่ว ข้าวแต้น แคบหมู หมูยอ ตอนเย็นมีร้านมาขายบ้าง ส่วนใหญ่เป็นขนมและกับข้าวสำเร็จรูป ถนนตลาดเก่า หรือ ถนนตลาดจีน หรือ กาดกองต้าถนนคนเดิน เป็น ตลาด ตรอกท่าน้ำวังในสมัยรัชกาลที่ ๕ ตลาดมีความรุ่งเรืองมาก ขุมชน ที่เข้ามา ทำธุวกิจ เช่น อังกฤษ พม่า และจีน โดยเฉพาะขาวจีนทำการค้ามาก ที่สุดจน

กลายเป็นชุมชนชาวจีนขนาดใหญ่จึงมีชื่อเรียกว่าถนนตลาดจีน ร้านค้า บริเวณ สองฝั่งแม่น้ำมีรูปแบบสถาปัตยกรรมผสมผสานระหว่างยุโรป จีน ทั้ง อาคาร ไม้และอาคารตึกปนไม้ที่สวยงาม คงสภาพสมบูรณ์อยู่สองข้างทาง

วัดประตูป่อง ถนนป่าไม้ ตำบลเวียงเหนือ เจดีย์วิหารสร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๔๐๙ โดยเจ้าญาณรังสี ผู้ครองนครลำปาง โบสถ์เป็นฝีมือข่างสิบสองบันนา มีศิลปะจีนผสม วัดนี้มีสิ่งสำคัญทางประวัติศาสตร์ คือ ประตูเมืองโบราณ (ประตูป่อง) มีซากหอรบสมัยพระยากาวิละครองนครลำปาง เป็นปราการ ต่อ สู้ทัพพม่าครั้งสำคัญเมื่อพ.ศ. ๒๓๓๐ ในฝั่งเมืองด้านเหนือนี้เป็นที่ตั้งค่าย พม่าที่ยกพลมาล้อมเมือง ห่างจากที่ตั้งเมืองประมาณ ๔ กิโลเมตร

วัดพระแก้วดอนเต้าสุขาดาราม ถนนสุขาดา ตำบลเวียงเหนือ เป็นวัดเก่า แก่ และสวยงาม มีอายุนับพันปี เคยเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธมหามณี รัตน- ปฏิมากร (พระแก้วมรกต) ตั้งแต่ พ.ศ. ๑๙๙๙ เป็นเวลานานถึง ๓๒ ปี เหตุที่วัดนี้ได้ชื่อว่าวัดพระแก้วดอนเต้า มีตำนานกล่าวว่า พระมหาเถระ แห่งวัดนี้ได้พบแก้วมรกตในแตงโม (ภาษาเหนือเรียกว่า หมากเต้า) และนำ มาแกะสลักเป็นพระพุทธรูป ต่อมาจึงได้อัญเชิญไปประดิษฐานที่วัดพระธาตุ-ลำปางหลวงจนถึงปัจจุบัน

ปูชนียสถานที่สำคัญในวัดพระแก้วดอนเต้า ได้แก่ องค์พระบรมธาตุดอน เต้า พระเจดีย์องค์ใหญ่ซึ่งบรรจุพระเกศาธาตุของพระพุทธเจ้า วิหารประดิ ษ-ฐานพระพุทธไสยาสน์ ที่มีอายุเก่าแก่พอ ๆ กับวัดนี้ นอกจากนี้ยังมี วิหาร หลวงที่ประดิษฐานพระพุทธรูปปางมารวิชัย วิหารพระเจ้าทองทิพย์ สร้าง โดยพระนางจามเทวี อายุกว่า ๑,๐๐๐ ปี ประดิษฐานพระเจ้าทอง ทิพย์ ศิลปะสมัยเชียงแสน มณฑป หรือ พญาธาตุศิลปะแบบพม่า วิหารลายคำ สุขาดาราม ฝีมือช่างเชียงแสน ภายในมีจิตรกรรมฝาผนังลวดลายทอง งดงาม เป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปเชียงแสน และยังมี พิพิธภัณฑสถาน แห่งล้านนา อันเป็นแหล่งรวบรวมศิลปวัตถุแบบล้านนา เช่น สัตภัณฑ์ เครื่อง ถ้วยกระเบื้อง พระพุทธรูป เป็นต้น

การเดินทาง ข้ามสะพานรัษฎาภิเศกแล้วเลี้ยวขวาไปตามถนนพระแก้ว ประมาณ ๑ กิโลเมตร จะเห็นยอดพระธาตุเด่นอยู่บนเนิน

สถานปฏิบัติธรรม-มณฑป หลวงพ่อเกษม เขมใก สำนักสุสานไตรลักษณ์ ตั้งอยู่ขานเมืองลำปาง ถนนสายลำปาง-แจ้ห่ม ประมาณ ๑ กิโลเมตร เส้นทาง เดียวกับวัดเจดีย์ชาวหลัง แต่ถึงก่อนประมาณ ๕๐๐ เมตร เมื่อไปถึงจะพบ รูปปั้นหลวงพ่อเกษมขนาดใหญ่ที่สังเกตเห็นได้จากถนน ภายในบริเวณมี มณฑปลักษณะเป็นอาคารทรงไทยประยุกต์ มีรูปปั้นหุ่นขี้ผึ้งของหลวงพ่อ เกษม เขมใก เกจิอาจารย์ซึ่งมีผู้เคารพนับถือเป็นจำนวนมาก นั่งขัดสมาธิขนาดเท่า รูปจริง เพื่อให้ประชาชนเคารพลักการะและบริเวณหน้ามณฑป มีสถานที่เข่าพระเครื่อง ส่วนกุฏิของหลวงพ่อเกษมอยู่ด้านข้างมณฑป

ഭെ

วัดเจดีย์ชาวหลัง ตำบลต้นธงชัย ห่างจากตัวเมือง ๑.๕ กิโลเมตร ตามถนน สายลำปาง-แจ้ห่ม คำว่า "ชาว" แปลว่า ยี่สิบ คำว่า "หลัง" แปลว่า องค์ ฉะนั้น วัดเจดีย์ชาวหลัง จึงแปลได้ว่า วัดที่มีเจดีย์ ๒๐ องค์ จากหลักฐาน การขุดพบพระเครื่องสมัยหริภุญไชยที่องค์พระเจดีย์ ทำให้สันนิษฐานได้ว่า วัดนี้สร้างมานานกว่าพันปี

จุดเด่นของวัด คือ องค์พระธาตุเจดีย์ชาว ที่มีคิลปะล้านนาผสมศิลปะพม่า เชื่อ กันว่าหากใครนับได้ครบ ๒๐ องค์ถือว่าเป็นคนมีบุญ ข้าง หมู่พระเจดีย์ มี วิหารหลังเล็ก ประดิษฐานพระพุทธรูปสำริดปางสมาธิ ศิลปะเขียงแสน ขาว บ้านเรียกว่า "พระพุทธรูปทันใจ" พระอุโบสถหลังใหญ่ประดิษฐานพระ พุทธรูปปางมารวิขัยพุทธลักษณะงดงามเป็นพระประธาน บานประตูหังสามเป็น ของโบราณเขียนลวดลายรดน้ำละเอียดสวยงาม เสาซุ้มประตูหน้าต่าง ประดับลวดลายกระจาสีเป็นลักษณะศิลปะสมัยใหม่ และที่ศาลาการเปรียญ เรือนไม้ขั้นเดียว ด้านหลังพระอุโบสถเป็น พิพิธภัณฑ์สถานเขลางค์นคร แสดงโบราณวัตถุที่ขาวบ้านนำมาถวาย เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๖ ขาวบ้านได้ขุด พบพระพุทธรูปทองคำบริสุทธิ์หนัก ๑๐๐ บาทสองสลึง มามอบให้แก่ทาง วัด ซึ่งพระพุทธรูปองค์นี้ชื่อว่า "พระแสนแช่ทองคำ" เป็นพระพุทธรูปปาง มารวิชัยศิลปะสมัยล้านนา อายุราวพุทธศตวรรษที่ ๒๑ ขนาดหน้าตักกว้าง ๙ นิ้วครึ่ง สูง ๑๕ นิ้ว เป็นพระพุทธรูปทองคำองค์แรกที่ขึ้นทะเบียนเป็น โบราณ วัตถุแห่งชาติ

วัดม่อนพญาแข่ ตำบลพิชัย บนถนนสายลำปาง-งาว ห่างจากตัวเมือง ๕ กิโลเมตร ตามทางหลวงหมายเลข ๑ และเลี้ยวขวาตรงหลักกิโลเมตรที่ ๑๐๕ อีก ๑ กิโลเมตร มีพระเจดีย์ตั้งอยู่บนเนินเขาที่สามารถมองเห็นทิวทัศน์ ของ จังหวัดลำปางได้อย่างชัดเจน ทางวัดได้พัฒนาเป็นสถานที่พักผ่อน หย่อนใจ และร่วมกับสำนักงานป่าไม้เขตลำปางจัดให้เป็น วนอุทยานม่อน พญาแข่ เลยวัดขึ้นไปจนถึงที่ตั้งที่ทำการวนอุทยานเป็นจุดชมวิวและเพื่อ เป็นการส่ง เสริมการท่องเที่ยว ทางวนอุทยานได้จัดให้มีเส้นทางศึกษา ธรรมชาติบริเวณ รอบอ่างเก็บน้ำห้วยใจ้ และสามารถพักแรมได้ แต่ต้องไป เป็นหมู่คณะโดย ติดต่อล่วงหน้าที่ โทร. ๑๘ ๙๙๙๘ ๒๑๘๒

วัดพระชาตุเสด็จ อยู่ห่างจากตัวเมืองไปตามถนนลำปาง-งาว ประมาณ ๑๙ กิโลเมตร แยกซ้ายตรงกิโลเมตรที่ ๖๑๙ เข้าไปประมาณ ๑.๕ กิโลเมตร วัด พระธาตุเสด็จเป็นโบราณสถานอีกแห่งหนึ่งของจังหวัดลำปาง มีตำนาน กล่าวว่าสร้างขึ้นในสมัยพระนางจามเทวี อุโบสถและวิหารต่าง ๆ ซึ่งเป็น โบราณสถานเก่าแก่ได้รับการบูรณะใหม่ทั้งหมดแต่ยังคงสภาพศิลปะ โบราณให้เห็นได้อยู่จนปัจจุบันกรมศิลปากรได้ขึ้นทะเบียนไว้เป็นโบราณ สถานของขาติแล้ว

วัดเจดีย์ซาวหลัง

พุทธสถานที่สำคัญคือ องค์พระธาตุเสด็จ บรรจุพระบรมสารีริกธาตุ เป็น เจดีย์แบบล้านนาลักษณะคล้ายพระธาตุลำปางหลวงแต่องค์เล็กกว่า นอกจากนี้ยังมีวิหารใหญ่ เรียกว่า "วิหารกลาง" ประดิษฐานพระพุทธรูป สำริดปางลีลาองค์ใหญ่มีพุทธลักษณะงดงามนามว่า "หลวงพ่อห้ามญาติ" วิหารหลวง เรียกว่า "วิหารจามเทวี" ประดิษฐานพระพุทธรูปสำริดปาง มารวิชัย ศิลปะเขียงแสนและวิหารพระพุทธประดิษฐาน "พระเจ้าดำองค์ อ้วน" พระพุทธรูปสำริดปางมารวิชัย

වෙ

เขื่อนกิ่วลม

เชื่อนกิ่วลม อยู่ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติถ้ำผาไท แต่อยู่ภายใต้การดูแลของ กรมชลประทาน บริเวณเหนือเขื่อนเป็นอ่างเก็บน้ำเหมาะแก่การล่องเรือหรือ แพ เพราะมีทัศนียภาพสวยงาม การล่องแพใช้เวลาอย่างน้อยครึ่งวัน มี สถานที่น่าสนใจ เช่น แหลมชาวเขื่อน ผาเกี๋ยง ผางาม ทะเลสาบสบพุ หมู่บ้านชาวประมง บ้านสา ฯลฯ ติดต่อบริการล่องแพได้ที่บริเวณเขื่อน

หน่วยงานราชการสามารถทำหนังสือขออนุญาตเข้าพักบ้านพักรับรองของ กรมชลประทาน ซึ่งต้องแจ้งล่วงหน้าอย่างน้อย ๑๕ วัน โทร. ๐ ๕๔๒๒ ๓๙๗๒ บริเวณสโมสรมีสนามกอล์ฟ ๑๘ หลุม เปิดบริการแก่บุคคลภายนอก โทร. ๐ ๕๔๒๕ ๕๑๙๕ www.rid.go.th

สำหรับนักท่องเที่ยวทั่วไปหากต้องการพักค้างคืนสามารถทำได้สอง ลักษณะ คือ

๑ ล่องแพไปพักที่แพชาวเขื่อน-กิ่วลมรีสอร์ท ซึ่งมีที่พักเป็นบังกะโลตั้ง อยู่ บนเกาะกลางทะเลสาบ โทร. ๐ ๕๔๒๒ ๓๙๗๒, ๐ ๕๔๓๓ ๔๓๙๓ (หลัง ๑๘.๐๐ น.)

๒ ล่องแพและค้างคืนบนแพวังแก้ว ซึ่งเป็นแพติดเครื่องยนต์ หรือค้างคืนที่ เกาะวังแก้วรีสอร์ท ติดต่อได้ที่ โทร. o & ceb ๓๙๓๓, o & cab & & cac.

การเดินทาง

- -รถยนต์ ใช้ถนนสายลำปาง-งาว แยกซ้ายตรงหลักกิโลเมตรที่ ๖๒๓-๖๒๔ เข้าไป ๑๔ กิโลเมตร รวมห่างจากตัวเมือง ๓๘ กิโลเมตร
- -รถประจำทาง ขึ้นที่ท่ารถประตูขัย รถเข้าไปจอดส่งถึงในตัวเขื่อน หรือหาก จะต้องเข่าเหมาจากอำเภอเมืองลำปาง ราคา ๓๐๐-๑๐๐ บาท

สวนสาธารณะหนองกระทิง ตำบลบ่อแฮ้ว จากตัวเมืองข้ามลำน้ำวังไปตาม ถนนสายลำปาง-ห้างฉัตร ประมาณ ๓ กิโลเมตร เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อน ใจใกล้ตัวเมืองมีกิจกรรมต่าง ๆ เช่น มีร้านอาหาร และเครื่องดื่มบริการ อ่างเก็บน้ำวังเฮือ อยู่ห่างจากตัวเมือง ๑๘ กิโลเมตร บนถนนสายลำปาง-เด่นชัย แล้วเลี้ยวขวาตามถนนเข้าตัวเมืองอีกราว ๓๐๐ เมตร อ่างเก็บน้ำ อยู่ริมถนน เหมาะแก่การแวะพักผ่อนหย่อนใจ ริมอ่างเก็บน้ำเป็นทิวเขา มี ทิวทัศน์สวยงามโดยเฉพาะยามพระอาทิตย์ตกดิน

ลำปางรักษ์สมุนไพร เลขที่ ๑๓๓ หมู่ ๑๒ บ้านเขลางค์ทอง ถนนคันเหมือง ตำบลบ่อแฮ้ว จำหน่ายผลิตภัณฑ์สมุนไพรปลอดสารพิษกว่า ๑๕๐ ชนิด ผลิตและบรรจุเอง บริการอบไอน้ำสมุนไพร แช่น้ำสมุนไพร ขัดผิวด้วย สมุนไพร นวดแผนไทย เปิดทุกวันเวลา ๑๘.๐๐-๑๙.๐๐ น. โทร. ๐ ๕๔๓๑ ๓๑๒๘, ๐ ๕๔๓๕ ๑๓๘๓ www.herblpg.com, E-mail: herblpg@herblpg.com

การเดินทาง ใช้ทางหลวงหมายเลข ๑๐๓๐ สายลำปาง-ห้างฉัตร ประมาณ กิโลเมตรที่ ๔ เลี้ยวเข้าซอยโรงเรียนเขลางค์นคร ประมาณ ๒๐๐ เมตร

บ้านสวนเซรามิก บรรยากาศร่มรื่นตกแต่งบ้านเป็นสถานที่แสดงสินค้า ผนังด้านนอกและด้านในประดับด้วยผลิตภัณฑ์ศิลาดล หากต้องการเข้าขม ขั้นตอนการผลิตต้องติดต่อล่วงหน้ากับคุณเมธี โกสุมภ์ โทร. o ๕๔๓๓ ๖๙๕๓, ๑๘ ๑๘๘๓ ๖๓๕๖

การเดินทาง จากตัวเมืองใช้ถนนลำปาง-กรุงเทพฯ ก่อนถึงสถานีตำรวจ ทางหลวง ใช้ถนนเลียบคลองส่งน้ำชลประทาน จนเจอทางแยกให้เลี้ยวซ้าย แล้วตรงไปเจอสะพานเขลางค์ วัดบ้านหมอสม แล้วเลี้ยวซ้ายเจอป้ายสีเขียว ด้านขวามือ ตรงไปอีก ๑๐๐ เมตรจะพบบ้านสวนเซรามิก

െ

วัดบุญวาทย์วิหาร เป็นวัดหลวงวัดแรกของจังหวัด เดิมชื่อวัดกลางเมือง เป็น วัดที่ใช้ประกอบพิธีถือน้ำพิพัฒน์สัตยาของเจ้านายมาแต่โบราณ ต่อมา เมื่อ พ.ศ. ๒๓๔๗ สมัยเจ้าหลวงคำโสมผู้ครองนครลำปางได้รื้อวิหารหลังเก่า แล้วสร้างใหม่ และเปลี่ยนชื่อเป็นวัดหลวงไชยสัณฐาน

ต่อมาเจ้าบุญวาทย์วงษ์มานิต เจ้าผู้ครองนครลำปาง เห็นความทรุดโทรม ลงมากจึงรื้อแล้วสร้างใหม่และให้หล่อพระประธานองค์ใหม่ คือ พระพุทธ รูปพระเจ้าตนหลวง แล้วเปลี่ยนชื่อวัดใหม่ว่า วัดบุญวาทย์บำรุง ในพ.ศ. ๒๔๕๘ วัดบุญวาทย์ได้รับการยกฐานะขึ้นเป็นพระอารามหลวงสามัญขั้นตรี และได้รับพระราชทานนามใหม่ว่า วัดบุญวาทย์วิหาร

วัดปงสนุกเหนือ ตำบลเวียงเหนือ เป็นวัดโบราณวัดหนึ่งในลำปาง สันนิษฐาน ว่าสร้างในสมัยที่พระเจ้าอนันตยศเสด็จมาทรงสร้างเมืองเขลางค์นคร เมื่อ พ.ศ. ๑๒๒๓ วัดปงสนุก เดิมมีชื่อเรียกอยู่หลายชื่อ ตามหลักฐานในจารึกที่ พบในที่ต่าง ๆ มีอยู่ ๔ ชื่อ คือ วัดศรีจอมไคล วัดศรีเชียงภูมิ วัดดอนแก้ว วัดพะยาว (พะเยา) สิ่งที่แปลกแตกต่างไปจากวัดทั่ว ๆ ไปของวัดปงสนุก คือ ม่อนดอย เนินเขาพระสุเมรุจำลองอันเป็นที่ตั้งของวิหารพระเจ้าพันองค์ สร้างด้วยไม้ในลักษณะมณฑปหลังคาช้อนสามชั้น บนสันหลังคาเหนือมุข ทั้ง สี่สร้างปราสาทไม้จำลองขนาดเล็กหุ้มด้วยสังกะสีฉลุลาย สื่อความหมาย ถึง ทวีปทั้งสี่รอบเขาพระสุเมรุ ลักษณะตัวอาคารผสมผสานระหว่าง ศิลปกรรม ล้านนา พม่าและจีน เหลือเพียงแห่งเดียวในประเทศไทย ห้อง กลางวิหาร ประดิษฐานพระพุทธรูปสื่องค์หันพระพักตร์ออกสี่ทิศ ประทับ นั่งใต้ใพธิ์ พฤกษ์ทำด้วยตะกั่ว ด้านล่างของฐานชุกชีประดับลวดลายรูปข้าง นาคสิงห์ นกอินทรี มีความเชื่อสืบกันมาว่า วิหารหลังนี้สร้างโดยข่าง เขียงแสน เสียนแบบหอคำเมืองเชียงเกี่ยง (เชียงเจิ๋ง) ในสิบสองปันนา ประเทศจีน ซึ่งไม่หลงเหลืออยู่แล้วในปัจจุบัน

วัดได้รับรางวัลการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมในภูมิภาคเอเขียแปซิฟิกหรือ รางวัล Award of Merit จากองค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่ง สหประชาชาติ (UNESCO) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๑

อำเภอเกาะคา

วัดพระธาตุลำปางหลวง ตำบลลำปางหลวง เป็นวัดคู่บ้านคู่เมืองลำปาง มา แต่โบราณ ตามตำนานกล่าวว่ามีมาตั้งแต่สมัยพระนางจามเทวี ราว ปลาย พุทธศตวรรษที่ ๒๐ เป็นวัดไม้ที่สมบูรณ์ที่สุดแห่งหนึ่งของไทย งดงาม ด้วย สถาปัตยกรรมเก่าแก่มากมายได้แก่

พระธาตุลำปางหลวง เป็นพระธาตุประจำปีเกิดของคนปีฉลู ด้วยเริ่มสร้าง ใน ปีฉลูและเสร็จในปีฉลูเช่นกัน ฐานเป็นบัวลูกแก้ว ส่วนองค์เป็นทรงกลม แบบ ล้านนาภายนอกบุด้วยทองจังใก ยอดฉัตรทำด้วยทองคำ มีลายสลัก ดุนเป็น ลวดลายประจำยามแบบต่างๆ ลักษณะเจดีย์แบบนี้ได้ส่งอิทธิพลต่อ

วัดพระธาตุลำปางหลวง

พระธาตุหริภุญไชย และพระบรมธาตุจอมทอง ภายในองค์พระเจดีย์บรรจุ พระเกศา และพระอัฐิธาตุจากพระนลาฏข้างขวา พระศอด้านหน้าและ ด้านหลัง ที่รั่วทองเหลืองรอบองค์พระธาตุมีรูกระสุนปืนที่หนานทิพย์ ข้างยิงท้าวมหายศปรากฏอยู่

วิหารหลวง วิหารขนาดใหญ่ที่สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๐๑๙ โดยเจ้าหมื่นคำเป็ก ภายในมีชุ้มปราสาททองเป็นที่ประดิษฐานพระเจ้าล้านทอง ด้านหลังเป็นที่ประดิษฐานพระเจ้าล้านทอง ด้านหลังเป็นที่ประดิษฐานพระเจ้าหันใจ บนแผงไม้คอสองมีภาพจิตรกรรมเก่าแก่งดงาม เรื่อง ทศขาติและพรหมจักร

วิหารพระพุทธ ไม่ปรากฏว่าสร้างเมื่อใด และใครเป็นผู้สร้าง แต่ประมาณ อายุไม่ดำกว่า ๑๐๐ ปี เดิมเป็นวิหารเปิดโล่งหน้าบันเป็นลายดอกไม้ติด กระจกสี ภายในประดิษฐานพระประธานเป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัยขนาด ใหญ่เต็มอาคารก่ออิจูถือปูน ศิลปะเชียงแสน และยังปรากฏเงาพระธาตุภาย ในวิหารอีกด้วย

เมื่อหันหน้าเข้าหาวิหารหลวง ด้านขวามือ คือ วิหารน้ำแต้ม หรือวิหาร ภาพเขียนสี ("แต้ม" แปลว่า ภาพเขียน) สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๐๔๔ เป็นวิหาร เปิดโล่งที่เก่าแก่ที่สุดอีกหลังหนึ่งทางภาคเหนือ คงรูปแบบของสถาบัตยกรรมไทยที่งดงาม ภายในไม่มีฝ้าเพดาน กำแพงด้านพระประธานเขียน ภาพลายทองบนพื้นรักแดง มีภาพจิตรกรรมศิลปะล้านนาบนแผงไม้คอสอง ที่กล่าวกันว่าเก่าแก่ที่สุด และหลงเหลือเพียงแห่งเดียวในเมืองไทย อายุราว พุทธศตวรรษที่ ๒๑ ลงมา แต่ปัจจุบันภาพเขียนลบเลือนไปมาก และ ประดิษฐานพระพุทธรูปสำริดปางมารวิชัย หน้าตักกว้าง ๑.๒๕ เมตร สูง ๑.๒๕ เมตร

ขุ้มพระบาท สร้างครอบพระพุทธบาทไว้ ฐานก่อขึ้นเป็นขั้นคล้ายฐานเจดีย์ สร้างเมื่อ พ.ศ. ๑๙๙๒ ภายในมองเห็นแสงหักเห ปรากฏเป็นเงาพระธาตุ และ พระวิหารในด้านมุมกลับ แต่มีข้อห้ามไม่ให้ผู้หญิงขึ้น

กุฏิพระแก้ว เป็นที่ประดิษฐานพระแก้วมรกต ไม่ปรากฏว่าใครเป็นผู้สร้าง และสร้างเมื่อใด แต่ประมาณอายุไม่ต่ำกว่า ๔๐๐ ปี มาแล้ว

วิหารพระเจ้าศิลา เป็นที่ประดิษฐานพระเจ้าศิลาซึ่งเป็นพระพุทธรูปที่เก่าแก่ ที่สุดในกรุงละใว้ เมื่อ พ.ศ. ๑๒๓๕ พระบิดาของพระนางจามเทวีมอบให้ ประดิษฐานไว้ ณ ที่นี้

พิพิธภัณฑ์ รวบรวมศิลปวัตถุจากที่ต่าง ๆ ที่หาชมได้ยาก เช่น สังเค็ด ธรรมาสน์ คานหาบ ตู้พระไตรปิฎก เป็นต้น

นอกจากนี้วัดพระธาตุลำปางหลวงยังเป็นที่ประดิษฐาน "พระแก้วดอนเต้า" (พระแก้วมรกต) พระพุทธรูปคู่บ้านคู่เมืองของจังหวัดลำปาง เป็นพระพุทธรูปปางสมาธิ ศิลปะล้านนาสลักด้วยหยกสีเขียว มีงานนมัสการพระแก้ว ดอนเต้าในวันเพ็ญเดือน ๑๒ ของทุกปี วัดพระธาตุลำปางหลวงเปิดทุกวัน เวลา ๑๓.๑๐-๑๓.๑๐ น.

การเดินทาง ใช้ถนนสายลำปาง-เถิน ถึงหลักกิโลเมตรที่ ๕๘๖ เลี้ยวเข้า ไปจนถึงที่ว่าการอำเภอเกาะคา จากนั้นเลี้ยวขวาไปอีก ๒ กิโลเมตร ถึง ทางแยกเข้าไปอีก ๑ กิโลเมตร หรือ นั่งรถสองแถวสีฟ้าที่ถนนรอบเวียง รวมระยะทางจากตัวเมืองลำปางประมาณ ๑๘ กิโลเมตร

วัดเสลารัตนปัพพตาราม หรือ วัดไหล่หินแก้วข้างยืน ตำบลไหล่หิน มี พระวิหารเก่าแก่ฝีมือข่างเขียงตุงเป็นศิลปะแบบล้านนาไทย ประดับลวด ลายงดงามทั้งหลัง โดยเฉพาะส่วนหน้าบัน และซุ้มประตูที่มีการก่ออิฐถือปูน ประดับรูปสัตว์ศิลปะล้านนาแท้ ภายในวิหารนอกจากจะมีพระประธานแล้ว ยังมีรูปปั้นพระมหาเกสระปัญโญภิกขุ ขนาดเท่าตัวจริงซึ่งปั้นด้วยฝีมือของ ท่านเอง พระเจดีย์ของวัดไหล่หินก่อสร้างแบบศิลปะล้านนา ที่บรรจุพระบรม สารีริกธาตุของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

คันทวยที่โรงธรรมเป็นแบบล้านนา คือเป็นรูปคล้ายแผ่นไม้สามเหลี่ยม ขนาดใหญ่แล้วฉลุลายให้โปร่งลอยตัวเป็นรูปต่าง ๆ กันออกไป เช่น รูปนาค รูปหนุมาน รูปลายเครือเถา

ทอพิพิธภัณฑ์โบราณล้านนาวัดไหล่หิน เป็นที่เก็บหอพระแก้ว ซุ้มพระพิมพ์ อาวุธโบราณ และที่โรงธรรมมีใบลานเก่าแก่ของล้านนาไทยมีอายุเกินกว่า ๕๐๐ ปี จาร (การใช้เหล็กแหลมเขียน) เป็นภาษาบาลีด้วยอักษรไตเหนือ การเดินทาง จากที่ว่าการอำเภอเกาะคาเข้าทางเดียวกับวัดพระธาตุลำปาง หลวง ๑ กิโลเมตร และแยกซ้ายอีก ๖ กิโลเมตร

วัดพระธาตุจอมปิง หมู่ & บ้านจอมปิง ตำบลนาแก้ว ตามตำนานกล่าว ว่าสร้างขึ้นในสมัยพระเจ้าติโลกราชแห่งอาณาจักรล้านนาไทย วัดนี้มีความ มหัศจรรย์ของการเกิดเงาสะท้อนเป็นภาพสีธรรมชาติขององค์พระธาตุ ผ่านรูเล็กบนหน้าต่างมาปรากฏบนพื้นภายในพระอุโบสถตลอดเวลาที่มีแสง สว่างทั้งกลางวันและกลางคืน และทางวัดยังจัดที่แสดงโบราณวัตถุต่างๆ ที่ขุดพบในบริเวณนี้ด้วย

การเดินทาง ใช้เล้นทางเดียวกับวัดพระธาตุลำปางหลวง แยกซ้ายตรงที่ว่าการ อำเภอไปอีก ๑๙ กิโลเมตร

บ่อน้ำแร่บ่อน้ำร้อน หมู่ ๑ บ้านโป่งร้อน ตำบลใหม่พัฒนา ห่างจากตัวอำเภอ เกาะคา ๑๒ กิโลเมตร ตามถนนสายเกาะคา-ห้างฉัตร มีเนื้อที่ประมาณ ๑ ไร่ น้ำร้อนอุณหภูมิสูงสามารถต้มไข่สุกได้ อยู่ในความดูแลของ อบต. มี การจัดระบบสิ่งแวดล้อมและปรับปรุงภูมิทัศน์สวยงาม บริการห้องอาบน้ำแร่ และห้องแข่น้ำร้อน เป็นสัดส่วนถูกสุขลักษณะ เปิดเวลา ๑๘.๐๐-๒๐.๐๐ น. อาบได้จำนวน ๕ คน ราคา ๑๐ บาท

อำเภอห้างฉัตร

วัดป่งยางคก มีวิหารพระแม่เจ้าจามเทวีซึ่งเป็นวิหารไม้เก่าแก่ภายใน ประดิษฐานมณฑปปราสาทเก่าที่มีตำนานสืบเนื่องมาตั้งแต่สมัยพระนาง จามเทวี เมื่อ พ.ศ. ๑๒๕๓

การเดินทาง ใช้ถนนสายห้างฉัตร-เกาะคา ประมาณ ๕ กิโลเมตร มีทางแยกซ้ายไปประมาณ ๑๐๐ เมตร lenien

ศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย

ศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย และ สวนป่าทุ่งเกวียน อยู่ในความดูแลขององค์การ อุตสาหกรรมป่าไม้ (ออป.) ใน พ.ศ. ๒๕๑๒ ออป.ได้จัดสถานที่เลี้ยงและ ฝึกลูกข้างให้เชื่อพังคำสั่งและมีความชำนาญในการทำไม้ ที่บ้านปางหละ อำเภองาว แต่เนื่องจากมีนโยบายปิดป่าทำให้ข้างว่างงาน ศูนย์ฝึกลูกข้าง จึง ถูกเปลี่ยนมาเป็นสถานที่ดูแลข้างแก่และเจ็บป่วย ต่อมาในเดือนมกราคม พ.ศ. ๒๕๓๕ ออป. ได้ก่อตั้งศูนย์อนุรักษ์ข้างไทยขึ้น และจัดกิจกรรมท่อง เที่ยว เชิงนิเวศน์ ได้แก่ การแสดงข้างซึ่งมี ๒ รอบในวันธรรมดา เวลา ๑๐.๐๐ น. และ ๑๑.๐๐ น. สำหรับวันเสาร์, อาทิตย์ และ วันหยุดนักขัด ฤกษ์ เพิ่มรอบ ๑๓.๓๐ น. มีการอาบน้ำข้างก่อนเวลาแสดง คือ ๐๙.๔๕ น. สำหรับวันธรรมดา และเวลา ๑๓.๑๕ น. ในวันเสาร์-อาทิตย์ และวันหยุด นักขัดฤกษ์ ค่าเข้าขม ผู้ใหญ่ ๕๐ บาท เด็ก ๒๐ บาท ส่วนข้างแท็กชี่ หรือ ขี้ข้างขมธรรมชาติ ขี้ข้างท่องไพร มีทุกวัน เวลา ๐๘.๐๐-๑๕.๓๐ น. นัก ท่องเที่ยวสามารถเลือก ใช้บริการได้หลายเส้นทาง สอบถามรายละเอียด โทร. ๐ ๕๔๒๕ ๙๔๙๐, ๐ ๕๔๒๕ ๙๙๙๙, ๐ ๕๓๒๒ ๘๑๐๘

ศูนย์อนุรักษ์ช้างไทยได้รับรางวัลอุตสาหกรรมท่องเที่ยว (Tourism Awards) ประเภทรางวัลดีเด่นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ พ.ศ. ๒๕๔๑ ปัจจุบันศูนย์ฯ มีโครงการโรงเรียนฝึกควาญข้างเพื่อฝึกควาญหรือผู้ที่ ประสงค์จะเป็นควาญให้สามารถดูแลข้างได้อย่างถูกต้อง มีชาวต่างชาติ ให้ความสนใจมาสมัครเป็นนักเรียนหลายคน และมีกิจกรรมโฮมสเตย์ ซึ่ง นักท่องเที่ยวจะได้สัมผัสบรรยากาศธรรมชาติเรียนรู้วิถีชีวิตที่ผูกพัน ระหว่าง ข้างกับคนเลี้ยงข้างอย่างใกล้ชิด มีการจัดแพ็กเกจ ๓ วัน ๒ คืน คนละ ๔,๐๐๐ บาท ๒ วัน ๑ คืน ราคา ๕,๕๐๐ บาท โดยรวมค่าอาหาร (ประกอบ อาหารเองได้) บ้านพักโฮมสเตย์มีทั้งหมด ๓ หลัง และ ผู้ประสงค์ บริจาค เงินช่วยเหลือข้างไทยติดต่อได้ที่สถาบันคชบาลแห่งชาติ โทร. ๐ ๕๔๒๒ ๘๑๐๘ www.thailandelephant.org

นอกจากเรื่องท่องเที่ยวแล้วยังมีสิ่งที่น่าสนใจ คือ พลังงานที่ใช้ภายในศูนย์ฯ เป็นพลังงานทดแทนในโครงการเฉลิมพระเกียรติฯ มีก๊าซชีวภาพจากมูลข้าง ใช้ในการทุงต้ม และกระแสไฟฟ้าผลิตจากเซลล์แสงอาทิตย์

สวนป่าทุ่งเกวียน เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจของชาวลำปาง มีป่าสน เมืองหนาวและพันธุ์ไม้นานาชนิด ทั้งไม้ดอก ไม้ใบที่มีสีสันสวยงาม อีกทั้งไม้ จำพวกตะบองเพชร ปาล์ม ตลอดจนพืชสมุนไพรต่าง ๆ นักท่องเที่ยวสามารถ แคมปิงที่นี่ได้ ช่วงที่สวยที่สุดเหมาะแก่การพักแรมคือเดือนพฤศจิกายน ซึ่งเป็นช่วงที่ดอกบัวตองกำลังบาน เนื่องจากจังหวัดลำปางมีพื้นที่เป็นแอ่ง กระทะจึงมีอากาศที่ร้อนกว่าแม่ฮ่องสอน ดอกบัวตองที่ลำปางจึงบานเร็วกว่า ที่ดอยแม่อูคอประมาณ ๑๕ วัน ประมาณเดือนตุลาคมมีการจัดกิจกรรมทุ่ง เกวียนเมาเท่นไบค์ สอบถามรายละเอียด โทร. ๑๕ ๑๕๕ ๓๖๙๓

ภายในบริเวณสวนป่าทุ่งเกวียนยังมี สวนสัตว์เปิด นักท่องเที่ยวจะได้สัมผัส กับสัตว์อย่างใกล้ชิด เช่น เก้ง กวาง เนื้อทราย นกยูง เป็นต้น และทางสวน ป่าทุ่งเกวียนยังมีพันธุ์ไม้ที่หายากไว้จำหน่ายแก่นักท่องเที่ยวด้วย

การเดินทาง ห่างจากตัวเมืองลำปาง ๒๔ กิโลเมตร ริมทางหลวงหมายเลข ๑๑ สายลำปาง-ลำพูน บริเวณกิโลเมตรที่ ๒๘-๒๙ หากโดยสารรถประจำทาง ขึ้นรถที่จะไปเชียงใหม่จากสถานีขนส่งลำปาง มาลงหน้าศูนย์อนุรักษ์ ช้างไทย

อุทยานแห่งชาติคอยขุนตาล เป็นเทือกเขากั้นเขตแดนระหว่างอำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูนและอำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง และอยู่กึ่งกลางเส้นทาง คมนาคมทางรถไฟ ระหว่างลำปาง-ลำพูน ประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติเมื่อ วันที่ ๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๘ มีเนื้อที่ทั้งสิ้น ๑๕๙,๕๕๖ ไร่ ดอยขุนตาล ประกอบด้วยป่าดงดิบ และป่าสน มี ๔ ยอดเขา จากเชิงดอยถึงยอดสูงสุด ต้องเดินเท้าประมาณ ๙ กิโลเมตร

สภาพป่าของดอยขุนตาล แบ่งออกเป็น ๓ ประเภท ตามระดับความสูงของ พื้นที่เหนือระดับน้ำทะเล

- ๑ ที่ความสูงระดับต่ำ (๓๒๕-๘๕๐ เมตร) แต่เดิมบริเวณนี้เป็นป่าลักบัจจุบัน เป็นป่าเสื่อมโทรมที่มีไผ่ผสมกับไม้ผลัดใบ
- ๒ ที่ความสูงระดับปานกลาง (๘๕๐-๑,๐๐๐ เมตร) เป็นบริเวณที่ต่อเนื่อง ระหว่างป่าผลัดใบระดับต่ำกับป่าดิบสน เกิดเป็นป่าที่ผสมระหว่างป่าดิบ กับป่าผลัดใบ โดยพบทั้งสนสองใบ และสนสามใบ
- ๓ ที่ความสูงระดับยอดเขา (๑,๐๐๐-๑,๓๙๓ เมตร) ป่าบริเวณนี้ส่วนใหญ่ ประกอบด้วยไม้เนื้อแข็งเป็นส่วนใหญ่ และมีสนสามใบปะปนด้วย

lena

สถานที่ท่องเที่ยวและที่พักบริเวณดอยขุนตาล

อุโมงค์ขุนตาล มีวิศวกรข่างเยอรมันมาสำรวจการเจาะอุโมงค์ซึ่งเป็นหิน แกรนิต เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๐ ในสมัยรัชกาลที่ ๕ และเสร็จสิ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๐ นับเป็นการเปิดเส้นทางคมนาคมสู่ภาคเหนือที่สำคัญครั้งหนึ่งของไทย ทีเดียว อย่างไรก็ตามการเจาะอุโมงค์นี้เป็นการเสี่ยงอันตรายอย่างยิ่งจน เกิดอุบัติเหตุทำให้เสียชีวิตบ่อยครั้ง คนงานที่มาเป็นกรรมกรรับจ้างขุดเจาะ อโมงค์ส่วนมากเป็นขาวอีลานและคนพื้นเมือง

อุโมงค์นี้ขุดทะลุภูเขาบริเวณใจกลางอุทยานฯ ระหว่างจังหวัดลำปางและ ลำพูน เป็นอุโมงค์รถไฟที่ยาวที่สุดในประเทศไทยมีความยาวทั้งลิ้น ๑,๓๕๒ เมตร รถไฟใช้เวลาวิ่งผ่านอุโมงค์นี้เป็นเวลากว่า ๕ นาที ใช้เวลาสร้างตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๕๐ ถัดจากอุโมงค์รถไฟไปทางที่ทำการอุทยานฯ ราว ๑,๐๐๐ เมตร มีพลับพลารัชกาลที่ ๕ เมื่อครั้งเสด็จฯ มาดอยขุนตาล

ย.๑ ตั้งอยู่ห่างจากที่ทำการอุทยานฯ ราว ๑,๑๐๐ เมตร ในอดีต "ย" ย่อมาจากจุดยุทธศาสตร์ และเรียกกันต่อมาจนถึงปัจจุบัน การรถไฟแห่ง ประเทศไทยสร้างบ้านพัก ย.๑ เมื่อ พ.ศ.๒๔๖๐ เคยเป็นที่ประทับพักแรม ของกรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน ครั้งเสด็จมาเป็นแม่งานในการก่อสร้าง อุโมงค์ขุนตาล ปัจจุบันมีบ้านพักของการรถไฟเปิดให้บริการ ๓ หลัง ติดต่อ จองได้ที่แผนกท่องเที่ยว สถานีรถไฟหัวลำโพง ในเวลาราชการ โทร.

ാഗോഗ് ചുവുവു റ

ย.๒ ตั้งอยู่ห่างจาก ย. ๑ ประมาณ ๘๐๐ เมตร พื้นที่บริเวณนี้เป็นจุดยุทธ ศาสตร์ทหารไทย หลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช อดีต นายกรัฐมนตรีซื้อพื้นที่ดังกล่าวสร้างบ้านพัก ทำสวนลิ้นจี่และต้นไม้ เมืองหนาว เช่น ลูกแพร์ ลูกพลับ และทุ่งสน บริเวณ ย. ๒ มีเรือนพักรับรอง ๖ หลัง ผู้สนใจติดต่อจองบ้านพักได้ที่กรมอุทยานแห่งชาติฯ โทร. ๐ ๒๕๖๒ ๐๙๖๐, ๐ ๕๓๕๑ ๘๙๐๑, ๐ ๕๓๕๑ ๘๙๖๒, ๐๘ ๑๐๓๒ ๖๓๔๑ www. dnp.go.th

ย.๓ อยู่ถัดจาก ย. ๒ ขึ้นไปประมาณ ๓,๖๐๐ เมตร หลังจากสร้างทางรถไฟ เสร็จเรียบร้อยแล้วคณะมิขชั่นนารีอเมริกันคริสตจักร ได้มาสร้างบ้านพักใน บริเวณนี้และมาพักผ่อนทุกเดือนเมษายนของทุกปี ลักษณะที่พักเป็นบ้าน ไม้ หลังใหญ่ มีทั้งหมด ๔ หลัง พร้อมด้วยอุปกรณ์ทำครัว เนื่องจากไม่มี ร้าน อาหารบริการ ต้องนำอาหารขึ้นไปเอง ปัจจุบันบ้านพักดังกล่าวอยู่ใน ความดูแลของมหาวิทยาลัยพายัพ ติดต่อจองได้ที่ คณะกรรมการขุนตาล วิทยาลัยภาคพายัพ โทร. ๐ ๕๓๒๔ ๑๒๕๕ ต่อ ๒๓๑-๒, ๐ ๕๓๘๕ ๑๔๓๕ ในวันและเวลาราชการ นอกจากนี้บริเวณ ย.๓ ยังมีน้ำตกตาดเหมยที่ สามารถเดินไปเที่ยวได้จากบ้านพัก

ย.๔ อยู่ถัดจาก ย.๓ ขึ้นไปอีก ๑,๕๐๐ เมตร เป็นยอดสูงที่สุดของดอยแห่ง นี้ แม้ระยะจะไม่ไกลกันนักแต่เป็นช่วงที่ชันมาก จุด ย.๔ นี้เป็นที่ส่องกล้อง ซึ่ง เรียกว่า*ม่อนส่องกล้อง* จากยอดดอยสามารถมองเห็นทิวทัศน์เบื้องล่าง ได้ เป็นมุมกว้าง ส่วนมากมักนิยมไปเฝ้าชมพระอาทิตย์ขึ้นยามเข้าซึ่งมี ความสวยงามน่าประทับใจ

การเดินทาง

- -รถไฟ เป็นทางที่สะดวกที่สุด ลงที่สถานีรถไฟขุนตาลแล้วเดินเท้าขึ้น ที่ทำการอุทยานฯ ระยะทางประมาณ ๑.๓ กิโลเมตร
- -รถยนต์ ไปตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๑ แล้ว แยกเข้าสู่อุทยานฯ ดอยขุนตาลระหว่างกิโลเมตรที่ ๑๖-๑๙ ซึ่งเป็นถนนลาดยางระยะทาง ประมาณ ๑๐ กิโลเมตร ต่อจากนั้นเป็นถนนลูกรังอีกประมาณ ๘ กิโลเมตร บางช่วงขันมากควรใช้รถสภาพดี รถบัสไม่สามารถขึ้นได้

อำเภอแจ้ห่ม

วัดอักโขชัยคีรี ตั้งอยู่บนเนินเขาริมทางหลวงหมายเลข ๑๐๓๕ สายลำปางแจ้ห่ม บริเวณกิโลเมตรที่ ๕๐-๕๑ ด้านช้ายมือ มีทางขึ้น ๒ ทางคือ ทางเดินขึ้นบันไดด้านหน้าหรือขับรถขึ้นทางถนนด้านหลัง โบสถ์และเจดีย์ แบบล้านนาอยู่ใกล้เคียงกัน ที่วัดนี้มีปรากฏการณ์เงาสะท้อนพระเจดีย์เป็น ภาพสีเข่นเดียวกับวัดพระธาตุจอมปิง เงาพระเจดีย์จะปรากฏอยู่ตรงที่เดิมไม่ เคลื่อนย้ายตลอดทั้งวันตราบเท่าที่ยังมีแสงสว่าง นอกจากนี้ภายในโบสถ์ยัง เป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปยืนองค์ใหญ่เรียกว่า "พระศากยมุณีคีรีอักโข" ซึ่งมีความสูง ๕ วา ๒ ศอก เป็นพระพุทธรูปเก่าแก่ เป็นที่นับถือของขาว แจ้ห่มมาก โบสถ์เปิดเวลา ๐๓.๐๐-๑๓.๐๐ น. หากใครสนใจศิลปะท้องถิ่น มีสัตภัณฑ์ไม้ไผ่พุทธศตวรรษที่ ๒๕ สำหรับจุดเทียนบูชาพระประธาน และ ธรรมมาสน์ไม้ไผ่ศิลปะล้านนา สามารถชมได้ที่ด้านหลังโบสถ์

อนุสาวรีย์เจ้าพ่อพญาคำลือ เจ้าพ่อพญาคำลือเป็นอุปราชใหญ่ครองเมือง วิเชตนคร เมื่อพ.ศ. ๑๘๙๙ ชาวอำเภอแจ้ห่มและนักท่องเที่ยว เคารพสักการะ เจ้าพ่อพญาคำลือ เป็นอย่างยิ่ง

วัดพระบาทปู่ผาแดง หมู่ ๓ บ้านทุ่งทอง วัดตั้งอยู่ในป่า หรือที่ชาวบ้าน เรียกว่า ดอยปู่ยักษ์ หรือดอยพระบาทปู่ผาแดง มีรอยพระพุทธบาทของ สมเด็จ พระสัมมาสัมพุทธเจ้าจารึกไว้บนแผ่นหินขนาดใหญ่ และบริเวณวัด มี ถ้าผาสวรรค์ปล่องลมมหัศจรรย์ มีลายหินงาม เตาหินปูนแบบโบราณ และ เมืองโบราณชื่อเมืองวิเขตนครอยู่บริเวณใกล้เคียง ปัจจุบันคณะสงฆ์ และ ชาวอำเภอแจ้หม่ได้ร่วมกันก่อสร้างปรุงบริเวณใกล้เคียงให้เป็น แหล่ง ท่องเที่ยวในอนาคตอันใกล้นี้

วัดดงนั่งชัยคีรี หมู่ ๙ บ้านปงคอบ ราษฎรได้ร่วมกันพัฒนาบริเวณรอบๆ วัดให้คงความเขียวขจีเพื่อให้ประชาชนได้พักผ่อนหย่อนใจ จนได้รับรางวัล ปาเทียาทจีในระดับจังหวัดเพื่อ พ.ศ. ๒๕๔๒

อำเภอเบื้องปาบ

อุทยานแท่งชาติแจ้ซ้อน มีพื้นที่ครอบคลุมอำเภอเมืองปาน อำเภอแจ้หม และ อำเภอเมืองลำปาง มีสภาพป่าอันอุดมสมบูรณ์และเป็นแหล่งต้นน้ำ ลำธาร เนื้อที่ทั้งหมดประมาณ ๕๙๒ ตารางกิโลเมตร ได้รับการประกาศ เป็น อุทยานแห่งชาติเมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๓๑ เป็นแนวแบ่งเขต ระหว่าง ลำปางและเชียงใหม่ ฤดูที่เหมาะสำหรับการท่องเที่ยวและมีอากาศ เย็น สบาย คือเดือนพฤศจิกายน-กุมภาพันธ์

สถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจในอุทยานฯ

บ่อน้ำร้อนแจ้ซ้อน เป็นแหล่งน้ำพุร้อนที่มีสภาพการเกิดทางธรณีวิทยา มี กลิ่นกำมะถันอ่อนๆ จำนวน ๙ บ่อ ตั้งอยู่รวมกันในบริเวณพื้นที่ที่ทำการ อุทยานฯ ประมาณ ๓ ไร่ ภายในพื้นที่มีโขดหินน้อยใหญ่กระจัดกระจายอยู่ ทั่วไป และมีไอน้ำลอยกรุ่นขึ้นมาจากบ่อปกคลุมรอบบริเวณ น้ำพุร้อนมี อุณหภูมิเฉลี่ย ๓๓ องศาเซลเซียส เป็นที่นิยมนำไข่ไก่และไข่นกกระทามา แท่สำหรับไข่ไก่แข่นานประมาณ ๑๙ นาที ไข่แดงจะแข็งมีรสชาติมันอร่อย ส่วนไข่ขาวจะเหลวคล้ายไข่เต่า

น้ำตกแจ้ซ้อน เป็นน้ำตกที่กำเนิดจากลำน้ำแม่มอญ มีน้ำไหลตลอดทั้งปี มี แอ่งน้ำรองรับอยู่ตลอดสาย ไหลตกลงมาเป็นขั้นๆ มี ๖ ขั้น อยู่ห่างจากที่ ทำการอุทยานฯ ๑ กิโลเมตร มีทางเดินไปสะดวกและสามารถเดินทางจาก บ่อน้ำพุร้อนไปถึงน้ำตกได้

น้ำตกแม่มอญ เป็นน้ำตกที่มีน้ำไหลแรงจากชะง่อนผาสูงลงสู่หุบเหวเบื้อง ล่าง น้ำจะตกลงมาเป็นขั้นๆ สวยงาม ไม่เหมาะแก่การเล่นน้ำ อยู่ห่างจาก ที่ทำการอุทยานฯ ๕ กิโลเมตร

บ่อน้ำร้อนแจ้ซ้อน

น้ำตกแม่ขุน อยู่ใกล้กับน้ำตกแม่มอญ มีลักษณะเป็นน้ำตกสายยาว สูง ประมาณ ๑๐๐ เมตร ไหลลงมาบรรจบกับน้ำตกแม่มอญต้องเดินทางจาก ที่ทำการอุทยานฯ ๕ กิโลเมตร นักท่องเที่ยวควรติดต่อเจ้าหน้าที่อุทยานฯ ำำทาง

ถ้ำผางาม ห่างจากที่ว่าการอำเภอวังเหนือ ๘ กิโลเมตร อยู่บริเวณหน่วย พิทักษ์ฯ ที่แจ้ซ้อน ๓ (ผางาม) หน่วยนี้อยู่ห่างจากที่ทำการอุทยานฯ ๖๐ กิโลเมตร มีถ้ำที่สามารถเข้าไปศึกษาและท่องเที่ยวได้ เช่น ถ้ำฟ้างาม ถ้ำ น้ำ ถ้ำหน้อ เป็นต้น

ขมดอกเสี้ยวบาน ในช่วงเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ของทุกปี ดอกเสี้ยว จะ ำเานเต็มผืนป่า นักท่องเที่ยวสามารถขับรถชมดอกเสี้ยวบานได้ตามเส้นทาง แจ้ซ้อน-บ้านป่าเหมี่ยง เป็นระยะทาง ๑๘ กิโลเมตร

แอ่งน้ำอุ่น อยู่ติดกับบ่อน้ำพุร้อน เป็นแอ่งน้ำที่เกิดจากการไหลมาบรรจบ กันของน้ำพุร้อนและน้ำเย็นที่มาจากน้ำตกแจ้ซ้อนทำให้เกิดเป็นน้ำอุ่นที่มี อุณหภูมิเหมาะแก่การแช่อาบ

ห้องอาบน้ำแร่ มีทั้งห้องอาบแข่ สำหรับ ๓-๔ คน ห้องรวมแบบตักอาบและ บ่อสำหรับแข่อาบกลางแจ้ง น้ำแร่ที่ใช้ต่อท่อโดยตรงมาจากบ่อน้ำพุร้อน มี อุณหภูมิน้ำแร่ประมาณ ๓๙-๔๒ องศาเซลเซียส ซึ่งสามารถใช้แช่อาบได้ ประโยชน์ของการอาบน้ำแร่คือ ช่วยบำบัดความเมื่อยล้าของร่างกาย ช่วย ให้ระบบไหลเวียนของโลหิตดีขึ้น ช่วยรักษาโรคผิวหนังบางชนิดได้ เช่น กลาก เกลื้อน ผื่นคัน และยังช่วยบรรเทาอาการของโรคกระดูก แต่น้ำแร่ จาก ที่นี่ไม่สามารถใช้ดื่มได้เพราะมีแร่ธาตุบางชนิดสูงกว่ามาตรฐาน อุทยานฯได้จัดทำเส้นทางศึกษาธรรมชาติไว้ ๒ เส้นทาง ได้แก่

เส้นทางศึกษาธรรมชาติน้ำตกแจ้ซ้อน ระยะทางประมาณ ๓ กิโลเมตร ใช้ เวลาเดินประมาณ ๑.๓๐ ชั่วโมง ผ่านจุดสื่อความหมาย ๒๔ จุด ผ่าน สภาพ ป่าและพรรถไม้ที่บ่าสนใจหลายชนิด รวมถึงคาจพบสัตว์หายาก เช่น นก เขนเทาหางแดงและปลาปุงแห่งลำห้วยแม่มอญ เป็นเส้นทางที่เหมาะ สำหรับเยาวชนผู้สนใจศึกษาพรรณไม้ต่างๆ เช่น ต้นก๋ง กวาวเครือ หรือ ยางปาย ศึกษาระบบนิเวศน์ เช่น วงจรชีวิตหนอนรถด่วน และสภาพ ภูมิศาสตร์ โดยรอบลานน้ำพุร้อน เช่น อะไรทำให้เกิดบ่อน้ำพุร้อน ทำไม น้ำพุร้อนทำให้ไข่แดงสุกแต่ไข่ขาวเหลว หรือจักจั่นน้ำแร่เป็นอย่างไร (จั๊ก ้จั่นน้ำแร่มีชุกในเดือนมีนาคม-พฤษภาคม) แอ่งอาบน้ำอุ่นที่เกิดจาก น้ำร้อน ในบ่อน้ำพุร้อนมาบรรจบกับน้ำเย็นที่มาจากน้ำตกแจ้ซ้อน อุทยานฯใช้ไฟฟ้า ที่ผลิตเองจาก โรงไฟฟ้าพลังน้ำ ซึ่งอยู่ในเส้นทางนี้ด้วย สามารถผลิตกระแส ไฟฟ้าได้ ๖๐ กิโลวัตต์ ผู้สนใจสามารถขับรถขึ้นไป ดูได้ ระยะทางประมาณ ลิโลเมตร แต่ต้องใช้รถขับเคลื่อน ๔ ล้อ เพราะสภาพทางค่อนข้างขัน

เส้นทางศึกษาธรรมชาติน้ำตกแม่เปียก ระยะทางประมาณ ๓.๓ กิโลเมตร เป็นเส้นทางวงรอบเลียบริมห้วยแม่เปียก ผ่านจุดสื่อความหมาย ๑๙ จุด ใช้ เวลาเดินทางประมาณ ๒.๓๐ ชั่วโมง ตลอดเส้นทางให้ความรู้เกี่ยวกับ ระบบ นิเวศน์ การนำทรัพยากรป่าไม้มาใช้ประโยชน์ เช่น น้ำมันยาง สารพัด ประโยชน์ที่นำมาใช้กับเครื่องยนต์จนถึงทำน้ำมันใส่แผล *ไผ่ข้าวหลาม* ที่มี เปลือกบางเผาง่าย *เมี่ยง(ขา)* ที่ใบอ่อนนำมานึ่งแล้วหมักมาทำเป็นเมี่ยง นิยมรับประทานเป็นของว่างใช้ต้อนรับแขกทางภาคเหนือของไทย ยอดอ่อน นำมาอบแห้งแล้วชงกับน้ำร้อนดื่มเป็นชา ซึ่งเมี่ยง(ขา) มีสารคาเฟ- อีนอ อกฤทธิ์เช่นเดียวกับกาแฟ *แหย่ง* ใบใช้ห่ออาหารแทนใบตอง หรือ นำลำต้น ไปตากแพ้งแล้วสานเป็นเสื่อ หรือแม้แต่การสร้าง *ฝ่ายน้ำล้น* ที่นำไปผลิต ไฟฟ้าพลังน้ำเพื่อใช้ภายในอุทยานฯ ระหว่างเส้นทางถ้าโขคดี

อาจพบ หมูป่า และเต่าปูลู ที่มีลักษณะไม่เหมือนเต่าทั่วไปและกำลัง จะ สูญพันธุ์ เต่าปูลูมีหางยาว หัวและขาไม่สามารถหดเข้าไปในกระดอง เหมือน เต่าทั่วไปได้ มีความสามารถในการปืนป่ายและกินสัตว์จำพวกปูหรือปลา เป็นอาหาร ในเส้นทางมีน้ำตกวังไฮ และน้ำตกแม่เปียก ซึ่ง น้ำตกแม่เปียก นั้นมี ๓ ขั้น และขั้นที่ ๓ มีความสวยงามที่สุดโดยมีความสูง ประมาณ ๑๐๐ เมตร ด้านล่างบริเวณแอ่งรองรับน้ำจากน้ำตกมีกล้วยป่าขึ้น ปกคลุม อยู่ทั่วไปทำให้มีความสวยงาม

สภาพแวดล้อมภายในอุทยานฯ ตกแต่งได้อย่างสวยงามกลมกลืนกับ ธรรมชาติไม่แพ้รีสอร์ทเอกชน เหมาะสำหรับผู้ที่ไปพักผ่อนกับครอบครัว สามารถเที่ยวได้ตลอดปี ฤดูหนาวมีนักท่องเที่ยวมากที่สุด บ้านพักในอุทยา นฯ มี ๑๐ หลัง พักได้หลังละ ๖-๒๐ คน ห้องน้ำสะอาดและมีเครื่องอำนวย ความ สะดวกพร้อม มีสถานที่กางเต็นท์และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ บริการ เช่น ไฟฟ้า เตาประกอบอาหาร ค่ากางเต็นท์ คนละ ๓๐ บาท อุ ทยานฯ มีร้านอาหารสวัสดิการบริการ รายละเอียดติดต่อ อุทยานแห่งชาติ แจ้ซ้อน โทร. ๐ ๕๔๓๘ ๐๐๐๐, ๐๘ ๙๘๕๑ ๓๓๕๕ หรือกรมอุทยานแห่ง

ชาติฯ โทร. ๐ ๒๕๖๒ ๐๙๖๐-๒ www.dnp.go.th

การเดินทาง

รถยนต์: จากสนามกีฬาประจำจังหวัดไปตามถนนสายลำปาง-ห้างฉัตร (สาย เก่า) เลี้ยวขวาที่สามแยกบ้านน้ำโท้งไปตามทางหลวงหมายเลข ๑๑๔๓ สาย ลำปาง-ห้วยเป้ง-เมืองปาน ประมาณ ๕๕ กิโลเมตร เลี้ยวขวา เข้าทางหลวง หมายเลข ๑๒๘๓ สายเมืองปาน-แจ้ห่ม ไปประมาณ ๒ กิโลเมตร เลี้ยว ซ้ายเข้าทางหลวงหมายเลข ๑๒๕๒ สายข่วงกอม-ปางแฟน อีก ๑๑ กิโลเมตร แล้วเลี้ยวซ้ายเข้าอุทยานฯ ไปตามถนน รพช. อีก ๓ กิโลเมตร ถึงที่ทำการ อุทยานฯ ซึ่งอยู่ห่างจากตัวเมืองลำปางประมาณ ๓๕ กิโลเมตร

- จากตัวเมืองลำปางไปตามทางหลวงหมายเลข ๑๐๓๕ สายลำปาง-แจ้ห่ม ไปจนถึงประมาณกิโลเมตรที่ ๕๘ เลี้ยวซ้ายไปตามทางหลวงหมายเลข ๑๒๘๙ ซึ่งเป็นทางเข้าไปอำเภอเมืองปาน แล้วเลี้ยวขวาที่สามแยกใช้ ทางหลวงหมายเลข ๑๒๕๒ สายข่วงกอม-ปางแฟน ประมาณ ๑๑ กิโลเมตร แล้วเลี้ยวซ้ายเข้าอุทยานฯ ไปตามถนน รพช. อีก ๓ กิโลเมตร ถึงที่ทำการ อุทยานฯ
- จากจังหวัดเชียงใหม่ ไปตามทางหลวงหมายเลข ๑๐๐๖ ผ่านอำเภอ สันกำแพง แล้วเข้าสู่ถนนสานถ้วยแก้ว-บ้านแม่กำปอง ผ่านบ้านป่าเมี่ยง ถึงที่ทำการอุทยานฯ

รถโดยสารประจำทาง: นั่งรถสายลำปาง-แจ้ช้อน จากถนนตลาดเก่าระหว่าง เวลา ๑๘.๑๐-๑๘.๑๐ น. หรือเหมารถประมาณ ๓๕๐ บาท มายังอุทยานฯ

อำเภอวังเหนือ

น้ำตกวังแก้ว เป็นแหล่งท่องเที่ยวหนึ่งในอุทยานแห่งชาติดอยหลวงซึ่งได้รับการประกาศให้เป็นอุทยานแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน พ.ศ.๒๕๓๓ ครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของจังหวัดพะเยา เชียงรายและลำปาง รวมเนื้อที่ ประมาณ ๑,๑๙๐ ตารางกิโลเมตร สภาพภูมิประเทศเป็นเขาสูงทอดตัว แนวเหนือ-ใต้ มีดอยหลวงเป็นยอดเขาที่สูงที่สุด ประกอบด้วยป่า เบญจพรรณ ป่าดิบขึ้น และป่าเต็งรังปะปนกัน มีสัตว์ป่าและนกหลายชนิด ที่ทำการอุทยานฯ ตั้งอยู่ที่บริเวณน้ำตกวังแก้ว

น้ำตกวังแก้ว เป็นน้ำตกที่สวยงามที่สุดในจังหวัดลำปางมีขั้นน้ำตกประมาณ ๑๐๒ ขั้น แต่เป็นขั้นใหญ่ ๙-๘ ขั้น เมื่อขึ้นไปถึงขั้นบนสุดของน้ำตกจะพบ หมู่บ้านขาวเขาเผ่าเย้า ที่บ้านป่าคาหลวงและบ้านส้านซึ่งมีทางขึ้นค่อนข้าง ขัน ที่น้ำตกวังแก้วยังมีเส้นทางศึกษาธรรมชาติระยะสั้น ๑.๔ กิโลเมตร นอก จากนี้บริเวณใกล้เคียงยังมี น้ำตกวังทอง ซึ่งมีลักษณะคล้ายน้ำตกวังแก้ว สามารถกางเต็นท์ได้แต่ต้องเตรียมเสบียงไปเอง

การเดินทาง จากอำเภอเมืองลำปางใช้ถนนสายลำปาง-แจ้ห่ม-วังเหนือ ไป ประมาณ ๑๑๐ กิโลเมตร เลี้ยวขวาที่อำเภอวังเหนือเข้าทางหลวงหมาย เลข ๑๒๐ สายวังเหนือ-พะเยา แล้วเลี้ยวซ้ายเข้าสู่ทางหลวงหมายเลข ๑๓๐๓ ไปประมาณ ๒๕ กิโลเมตร ถึงน้ำตกถนนเป็นทางลาดยางตลอดสาย ส่วน ทางเข้าน้ำตกวังทอง ใช้ทางเข้าจากปากทางใหญ่ที่จะมาน้ำตกวังแก้ว แต่ ถึงก่อนน้ำตกวังแก้วประมาณ ๙ กิโลเมตร แต่เส้นทางที่เข้าไปค่อนข้าง ลำบาก เพราะเป็นถนนลูกรัง หากเดินทางโดยรถประจำทางสามารถนั่งรถ สองแถวสีฟ้า สายลำปาง-วังเหนือ มาลงหน้าที่ว่าการอำเภอ จากนั้นต้อง นั่ง รถต่อเข้าไปยังน้ำตก

อำเภองาว

ศาลเจ้าพ่อประตูผา อยู่ห่างจากตัวเมืองลำปางตามถนนสายลำปาง-งาว ประมาณ ๕๐ กิโลเมตร ระหว่างหลักกิโลเมตรที่ ๖๔๙-๖๕๐ ศาลตั้งอยู่ริม ถนนใหญ่ด้านขวามือ เป็นศาลเล็ก ๆ ก่ออิจูถือปูน ภายในมีรูปปั้นเจ้าพ่อ ประตูผาและเครื่องบูชามากมาย บริเวณใกล้เคียงมีศาลพระภูมิเล็ก ๆ มาก มายเรียงรายอยู่ ศาลเจ้าพ่อประตูผานี้เป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ ผู้ที่สัญจรไปมา บนเส้นทางนี้มักแวะนมัสการและจุดประทัดถวาย

เจ้าพ่อประตูผา เดิมชื่อ พญาข้อมือเหล็ก เป็นผู้อยู่ยงคงกระพันเป็นทหาร เอกของเจ้าผู้ครองนครลำปาง ครั้งหนึ่งได้ทำการต่อสู้กับพม่าที่ข่องประตูผา จนกระทั่งถูกรุมแทงตายในลักษณะถือดาบคู่ยืนพิงเชิงเขา ทหารพม่ากลัวจน ไม่กล้าบุกเข้าไปตีนครลำปาง ด้วยเหตุนี้เอง ชาวบ้านจึงเกิดศรัทธาและ เคารพสักการะโดยตั้งศาลขึ้นบูชาเป็นที่นับถือของชาวลำปาง

แหล่งโบราณคดีค่ายประตูผา อยู่บริเวณเดียวกับศาลเจ้าพ่อประตูผา ถนนสายลำปาง-งาว กิโลเมตรที่ ๔๘ ครอบคลุมพื้นที่บริเวณหน้าผา เทือกเขาหินปูนด้านทิศตะวันออก อันเป็นที่ตั้งของศาลเจ้าพ่อประตูผา มีภาพเขียนสีที่กล่าวกันว่ายาวที่สุดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อายุกว่า ๓,๐๐๐ ปี แบ่งเป็น ๙ กลุ่ม ภาพบางส่วนค่อนข้างลบเลือนหมดแล้ว หลง เหลือพอให้เห็นได้เพียง ๑,๘๓๒ ภาพ ส่วนมากเป็นภาพมือ คน สิ่งของ เครื่องใช้ สัตว์ พืข และภาพเชิงสัญลักษณ์ นอกจากนี้ยังมีการขุดพบหลุมศพ โครงกระดูกมนุษย์โบราณ ภาชนะดินเผา ซึ่งปัจจุบันได้มีการปรับทางเดิน เท้าให้นักท่องเที่ยวสามารถขึ้นไปชมได้ พื้นที่ใกล้เคียงเป็นที่ตั้งของค่ายฝึก การรบพิเศษประตูผา

ค่ายฝึกการรบพิเศษประตูผา เป็นหน่วยทหารซึ่งจัดนำเที่ยวเดินป่าเชิง อนุรักษ์ในพื้นที่ค่ายและบริเวณใกล้เคียง มีการจัดฝึกอบรมวิชาการเดินป่า แนะนำการดำรงชีวิตในป่า การไต่หน้าผาจำลอง การตั้งค่ายพักแรม การ เดินชมทิวทัศน์บนยอดเขา และมีวิทยากรนำชมแหล่งโบราณคดีค่าย ประตูผา สอบถามรายละเอียด โทร. o & cook ตา๑๑, o & cobo & ๙ ๑, ต่อ ๓๓๑๓ ตู้ ปณ. ๑ อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง ๕๒๐๐๐

อุทยานแห่งชาติถ้ำผาไท มีเนื้อที่ประมาณ ๓๕๘๓๓๐ ไร่ ลักษณะเป็นภูเขา สลับซับซ้อนปกคลุมด้วยฝืนป่าอุดมสมบูรณ์ในอำเภอต่างๆ ได้แก่ อำเภอ เมืองลำปาง งาว แม่เมาะ และแจ้ห่ม จุดสูงสุดอยู่ที่ยอดดอยแม่ ขวัญซึ่งมี ความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ ๑,๒๕๓ เมตร พื้น ที่อุทยา นฯ นี้ยังเป็นทางน้ำไหลลง ทางด้านตะวันตกสู่แม่น้ำวัง ทางด้าน ตะวัน ออกไหลลงสู่แม่น้ำงาว ซึ่งไหลไปสมทบแม่น้ำยมทางตอนเหนือของ อำเภอ สอง จังหวัดแพร่

อุทยานแห่งชาติถ้ำผาไท มีอุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ ๒๖ องศาเซลเซียส อากาศเย็นที่สุดในเดือนมกราคม ฝนตกหนักในเดือนพฤษภาคม-ตุลาคม พบนกจำนวนมากกว่า ๕๐ ชนิด เช่น นกปีกลายสก็อต นกเขาเขียว นกเขา เปล้าธรรมดา นกเขาเปล้าหางเข็มทางภาคเหนือ เหยี่ยวขาว ฯลฯ มีแมลง หลากชนิด เช่น ผีเสื้อกลางวัน ด้วงหนวดยาว กว่างดาว ด้วงดีด เป็นต้น สถานที่น่าสนใจในอุทยานฯ

ถ้าผาไท สันนิษฐานว่าถูกค้นพบโดยพรานป่าล่าสัตว์ หรือจากการสำรวจ ทางหลวงแผ่นดิน ภายในถ้ำเป็นโถงขนาดใหญ่เกิดจากภูเขาหินปูนอายุ ไม่ น้อยกว่าเก้าล้านปี ความลึกจากปากถ้ำเข้าไปประมาณ ๑,๑๕๐ เมตร ตลอด เส้นทางอุทยานฯ ได้ติดตั้งไฟฟ้าเพื่อให้สะดวกในการเดินขมหินงอก หินย้อย ที่มีอยู่มากมายในถ้ำ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๗ เคย เสด็จ ประพาสเมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๙ ดังปรากฏหลักฐานพระปรมาภิไธยย่อ ปปร. ภายในถ้ำมีค้างคาวจำนวนมากอาศัยอยู่ บริเวณใกล้เคียงมีถ้ำโจรและถ้ำ เสือ ที่มีประวัติเก่าแก่ สามารถเดินถึงได้จากถ้ำผาไท

ถ้ำโจร เป็นถ้ำขนาดเล็กมี ๓ ห้อง งดงามด้วยม่านหินย้อยในแต่ละโถงถ้ำ เล่ากันว่าอดีตเคยเป็นที่อาศัยของโจรมาก่อน

หล่มภูเขียว มีลักษณะเป็นแอ่งน้ำขนาดใหญ่อยู่บนภูเขามีลักษณะคล้าย ปล่องภูเขาไฟ น้ำในแอ่งลึกมากจนมองเห็นน้ำในแอ่งเป็นสีเขียว มีปลาอาศัย อยู่เป็นจำนวนมาก การเดินทาง ใช้เส้นทางรถยนต์จากหมู่บ้านอ้อน ประมาณ ๖ กิโลเมตร

น้ำตกแม่แจ้ฟ้า หรือ น้ำตกตาดเหมย ตั้งอยู่ห่างจากบ้านทุ่งฮ้าง หมู่ ๑ ตำบลทุ่งนึ้ง อำเภอแจ้ห่ม เป็นทางรถยนต์เข้าไปประมาณ ๘ กิโลเมตร เป็น น้ำตกที่มีน้ำใสสะอาดไหลลงแอ่งน้ำรองรับลงมาเป็นขั้น มีความสูงรวม ๙ ขั้น แต่ละขั้นงดงามด้วยสายน้ำสีเขียวมรกตซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของ น้ำตกบนภูเขาหินปูน

ภาพเขียนประวัติศาสตร์บ้านห้วยหก เป็นภาพเขียนสีแดงของกลุ่มคนเดิน เรียงแถว มีอายุประมาณ ๒,๐๐๐-๓,๐๐๐ ปี เป็นภาพยุคสังคมเร่ร่อน และ ลักษณะของภาพเขียนดังกล่าวไม่ค่อยได้พบเห็นมากนักในประเทศไทย สามารถเดินทางเท้าจากหมู่บ้านห้วยหกระยะทาง ประมาณ ๓.๕ กิโลเมตร

น้ำตกแม่เก้ อยู่ห่างจากบ้านแม่เก้ อำเภองาว ประมาณ ๑๘ กิโลเมตร เป็น น้ำตกขนาดใหญ่เกิดจากลำห้วยแม่เก้ ถาโถมจากผาหินเกิดเป็นขั้นน้ำตกที่ งดงามท่ามกลางไม้ใหญ่ร่มรื่น

ที่พักและสิ่งอำนวยความสะดวก อุทยานฯ มีพื้นที่กางเต็นท์และบ้านพักรับ รอง ๒ หลัง รับได้ ๒๕ คน แต่ไม่มีร้านอาหารบริการ นักท่องเที่ยวต้องเต รียม อาหาร และเครื่องนอนไปเอง ติดต่อได้ที่ โทร. ๐ ๕๔๒๒ ๐๓๖๔, ๐ ๒๕๖๒ ๐๓๖๐ www.dnp.go.th

การเดินทาง ถ้ำผาไทตั้งอยู่บนทางหลวงหมายเลข ๑ เป็นเส้นทางจากตัว จังหวัดลำปาง-เชียงราย บริเวณหลักกิโลเมตรที่ ๖๖๕ ห่างจากตัวเมือง ลำปาง ประมาณ ๖๕ กิโลเมตร หรือเดินทางโดยใช้ถนนสายแพร่-งาว-เชียงราย ก่อนถึงอำเภองาว แยกซ้ายเข้าสู่จังหวัดลำปางประมาณ ๑๕ กิโลเมตร ถึงที่ทำการอุทยานแห่งชาติถ้ำผาไท

ศูนย์ศิลปะชุมชนเมืองงาว หรือ บ้านจ้างหลวง (ข้างหลวง) เลขที่ ๓๓ หมู่ ๙ บ้านข่อย ตำบลบ้านร้อง ก่อตั้งโดย ครูคำอ้าย เดชดวงตา เป็นที่รวบรวม งานไม้แกะสลักซึ่งเป็นผลงานของผู้ก่อตั้ง เรือนเก็บงานแกะสลักเป็นเรือน ไม้หลังใหญ่ดูคล้ายข้าง แทบทุกส่วนของอาคารถูกออกแบบตกแต่งด้วย ศิลปะที่กลมกลืน และเคยใช้เป็นที่จัดแสดงผลงานไม้แกะสลักของครูคำ อ้าย แต่เป็นที่น่าเสียดายที่บัจจุบันอาคารหลังนี้ได้ถูกไฟใหม้ไป ทำให้ผล งานถูกใหม้ไปประมาณ ๕๐-๖๐ ขึ้น

ครูคำอ้ายตั้งใจจะใช้ที่นี่เป็นโรงเรียนฝึกอบรมและสอนงานศิลปะ โดยเฉพาะ งานประติมากรรมไม้แกะสลัก เพื่อสร้างอาชีพให้คนในท้องถิ่น โดยศูนย์ได้ รับการอนุญาตให้จัดตั้งเป็นสถาบันจากกระทรวงศึกษาธิการ ผู้สนใจติดต่อ โทร. o & cobo onco, o & cobo & book & coco & coco

การเดินทาง ใช้ทางหลวงหมายเลข ๑ สายงาว-พะเยา เลยตัวอำเภองาว ไปประมาณ ๒๐ กิโลเมตร ศูนย์ฯ อยู่ทางขวามือ ระยะทางจากตัวเมืองลำปาง ประมาณ ๑๐๓ กิโลเมตร

วัดจองคำ ตำบลบ้านหวด ห่างจากตัวจังหวัดลำปางประมาณ ๙๓ กิโลเมตร และอำเภองาว ๑๐ กิโลเมตร สันนิษฐานว่าผู้สร้างเป็นขาวไทยใหญ่และ สร้างตามแบบศิลปะไทยใหญ่ (เงื้ยว) ดังนั้นชื่อของวัดเหมือนกับ วัดจองคำ จังหวัดแม่ฮ่องสอน วัดจองคำแห่งนี้ก่อสร้างเมื่อพุทธศักราชใดไม่ปรากฏ หลักฐานที่แน่ชัด ตัววิหารเป็นศิลปะแบบไทยใหญ่ (เงี้ยว) หลังเดิมได้ถูกถอด แบบไปตั้งไว้ที่เมืองโบราณ บางปู จังหวัดสมุทรปราการ วิหารหลังปัจจุบัน นี้ได้สร้างขึ้นมาใหม่ตามแบบฉบับของเดิมทุกประการ โดยสล่าข่างชาวพม่า วัดจองคำได้รับการสถาปนาขึ้นเป็นพระอารามหลวงขั้นตรี ชนิดสามัญ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๙ เนื่องในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงครองสิริราช สมบัติครบ ๖๐ ปี

อำเภอแม่เมาะ

เหมืองลิกไนต์ เป็นแหล่งถ่านหินซึ่งค้นพบเมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๐ มีปริมาณถึง ๖๓๐ ล้านตัน และมีอายุประมาณ ๔๐ ล้านปี พื้นที่เหมืองทั้งหมดเป็น ของกรมป่าไม้ มีประมาณ ๒๐,๐๐๐ ไร่ สามารถใช้ได้อีกประมาณ ๕๐ ปี บริเวณเหมืองมีโรงไฟฟ้าที่ใช้ถ่านหินชนิดนี้เป็นเชื้อเพลิงตั้งอยู่หลายโรง ถึงแม้นักท่องเที่ยวจะไม่ได้รับอนุญาตให้ลงไปในบริเวณขุดเจาะถ่านหิน

เพราะมีอันตรายจากวัตถุระเบิดที่ใช้ทำเหมือง แต่ กฟผ. ได้จัดทำจุดชมวิว สำหรับนักท่องเที่ยวซึ่งเป็นสวนหย่อม ตกแต่งปลูกดอกไม้ประดับต่าง ๆ และสามารถมองเห็นการทำงานของรถขุดตักแร่ซึ่งอยู่ห่างออกไปเบื้องล่าง ได้เป็นมุมกว้าง

นอกจากนี้ยังมีพิพิธภัณฑ์ศูนย์ถ่านหินลิกในต์ศึกษา(เหมืองแม่เมาะ) ซึ่งให้ความรู้ทางธรณีวิทยาบริเวณเหมืองแม่เมาะ รวมทั้งประวัติความ เป็นมาของเหมืองและเทคโนโลยีการผลิตไฟฟ้า เปิดบริการวันอังคาร-วันอาทิตย์ หยุดวันจันทร์ เปิดให้เข้าชมวันละ ๔ รอบ เวลา ๐๙.๐๐ น., ๑๐.๓๐ น., ๑๓.๐๐ น. และ ๑๔.๓๐ น. ส่วนบริเวณด้านตะวันออกของเหมือง ซึ่งเป็นพื้นที่ทิ้งดินจากการทำเหมืองนั้น เป็นทุ่งบัวตองบริเวณกว้าง ดอกบัวตองจะบานในช่วงเดือนพฤศจิกายน-ธันวาคม

บริเวณเหมืองมีบ้านพักรับรองของกฟผ. แบบบังกะโล จำนวน ๑๔ ห้อง ราคา ๖๐๐ บาท และแบบห้องพักจำนวน ๒๐ ห้อง ราคา ๔๐๐ บาท สนามช้อมกอล์ฟ สนามกอล์ฟ ขนาด ๑๘ หลุม และสโมสร สอบถามได้ที่ ฝ่ายประชาสัมพันธ์โรงไฟฟ้าแม่เมาะ โทร. ๐ ๕๔๒๕ ๒๙๓๐, ๐ ๕๔๒๕

การเดินทาง ใช้ถนนสายลำปาง-เด่นชัย เป็นระยะทาง ๑๐ กิโลเมตร จากนั้นแยกซ้ายเข้าการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย(กฟผ.) ประมาณ ๒๖ กิโลเมตร หรือเข่ารถสองแถวบริเวณตลาดบริบูรณ์ในตัวเมือง หรือที่สี่แยก ร้านขายยาไทยโอสถ ถนนทิพวรรณ ใช้เวลาเดินทางประมาณ ๑๐ นาที

อำเภอสบปราบ

อุทยานแห่งชาติดอยจง มีพื้นที่ประมาณ ๒๐๓,๕๐๐ ไร่ อยู่ในเขต อำเภอสบปราบ อำเภอเถิน อำเภอแม่พริก จังหวัดลำปาง และอำเภอลี้ จังหวัดลำพูน หากไปตามทางหลวงหมายเลข ๑๐๖ ช่วงรอยต่อระหว่าง อำเภอเถิน จังหวัดลำพูน นักเดินทางจะมีโอกาสขึ้น ชมกับป่าเต็งรังและป่าเบญจพรรณที่ปกคลุมหนาแน่นสองฟากถนนถึงช่วง ปลายฤดูหนาว ป่าผืนนี้จะยิ่งงดงามด้วยต้นไม้พากันเปลี่ยนสีก่อนทิ้งใบร่วง ในหน้าแล้งป่าผืนนี้เป็นป่าผลัดใบที่ยังคงความสมบูรณ์มากที่สุดอีกแห่งหนึ่ง เป็นที่ราบกว้างซึ่งมีป่าสนเขาขึ้นกระจายเป็นกลุ่ม ๆ และมีหน้าผาเป็นจุด ชมทิวทัศน์อยู่หลายแห่งสามารถชมทิวทัศน์ได้ทั้งยามดวงอาทิตย์ขึ้นจาก ขอบฟ้าในยามเข้าและลับขอบฟ้าในยามเย็น นอกจากนี้บนดอยจงยังพบดอก กล้วยไม้จำนวนมาก โดยเฉพาะ กล้วยไม้ฟ้ามุ่ย ซึ่งมีสังดงามแปลกกว่าฟ้า มุ่ยในพื้นที่อื่น โดยจะออกดอกในช่วงเดือนตุลาคม-มกราคม จากที่ทำการ อุทยานแห่งชาติมีเส้นทางเดินขึ้นสู่ยอดดอยจงระยะทางประมาณ ๙ กิโลเมตร สภาพค่อนข้างขัน ใช้เวลาเดินทางขึ้นราวครึ่งวัน ผู้สนใจต้องติดต่อ เจ้าหน้าที่ช่วยนำทาง

ยอดดอยจงเป็นดอยที่สูงที่สุด เคยเป็นสถานีโทรคมนาคมของกองทัพอากาศ มาก่อน แต่หลังจากที่กองทัพอากาศสร้างสถานีเรดาร์ที่ยอดดอยอินทนนท์ สถานีที่นี่จึงได้ยกเลิกไป และอุทยานฯ ได้เข้ามาดูแลต่อ โดยมีเจ้าหน้าที่ประจำอยู่ทุกวัน จากสันเขามองลงไปเห็นท้องนาที่กว้างใหญ่ของอำเภอ สบปราบและอำเภอเกาะคา ทางขึ้นกับทางลงเป็นคนละเส้นกัน ทางลงขัน มากและพื้นที่เป็นก้อนกรวดเล็ก ๆ ขาขึ้นใช้เวลาเดินเท้านานกว่า & ชั่วโมง ทางลงผ่านสันป่าเกี๊ยะ ซึ่งมีต้นสนสองใบและสนสามใบขึ้นอยู่หนาแน่นกว่า บริเวณอื่น เหมาะสำหรับค้างแรม

การเดินทาง ขึ้นยอดดอยจง ต้องติดต่อเจ้าหน้าที่นำทาง เตรียมเสบียง เต็นท์ ถุงนอน และสัมภาระส่วนตัวไปเอง ควรใช้เวลาเดินขึ้น ๒ วัน โดยคืนแรก พักที่สันป่าเกี๊ยะ ซึ่งเป็นป่าสนสองใบและสนสามใบ รุ่งเข้าเดินขึ้นยอดดอย คืนที่สองพักบนยอดดอยจงแล้วเตรียมตัวกลับในช่วงสาย บนสันเขาปกคลุม ไปด้วยป่าก่อสลับต้นสนเป็นระยะ พื้นล่างเต็มไปด้วยต้นกระเจียวที่ออก ดอกสีขมพูในช่วงต้นฤดูฝน

ผากาน อยู่ห่างจากยอดดอยจงประมาณ ๒ กิโลเมตร เป็นทางดิ่งลงเขา ตลอด เป็นเส้นทางที่เหมาะสำหรับดูนก เป็นผาหินปูนแหลมคม การปืนขึ้น ต้องใช้ความระมัดระวัง บนผามองเห็นผืนป่าและทิวเขาทอดตัวยาว ทาง ด้านหลังมองเห็นยอดดอยจงอยู่สูงกว่าระดับสายตา

จุดขมทิวทัศน์ป่าแม่อาบ บริเวณสองข้างถนนสายเถิน-ลี้ หลักกิโลเมตรที่ ๑๓-๒๖

น้ำตกแม่งาข้าง เป็นน้ำตกขนาดเล็กสูงประมาณ ๑๒ เมตร มีน้ำเฉพาะ ฤดูฝน อยู่ห่างจากที่ทำการอุทยานฯ ประมาณ ๒ กิโลเมตรในท้องที่ตำบล นายาง อำเภอสบปราบ

น้ำตกตาดปู่หล้า เป็นน้ำตกขนาดเล็ก ๒ ชั้น มีน้ำเฉพาะฤดูฝนอยู่ห่างจาก ที่ทำการอุทยานฯ ๑ กิโลเมตร ในท้องที่ตำบลนายาง อำเภอสบปราบ

ผาข้าง อยู่ตรงข้ามที่ทำการอุทยานฯ เป็นภูเขาลูกเล็ก ๆ ริมอ่างเก็บน้ำห้วย แม่ยอง บนเขามองลงมาเห็นอ่างเก็บน้ำ ที่ทำการอุทยานฯ และทิวเขาสลับ ซับซ้อนเป็นฉากหลัง

นอกจากนี้ยังมีถ้ำและน้ำตกอื่นๆ ที่สำรวจพบแต่ยังไม่ได้พัฒนาเป็น แหล่ง ท่องเที่ยวอย่างเต็มที่ เช่น น้ำตกห้วยแม่ปู น้ำตกห้วยค่าง ผายอง ถ้ำห้วย แดง ถ้ำก้นหลุย และถ้ำแม่เก่ง

สิ่งอำนวยความสะดวก อุทยานฯ ยังไม่มีบ้านพักและร้านอาหารบริการ แต่ สามารถกางเต็นท์ได้โดยต้องนำมาเองหากต้องการซื้อของสดไปทำ อาหาร ในตัวอำเภอสบปราบมีร้านอาหารอยู่บ้าง มีตลาดสดตอนเข้ามืดและ ตอน เย็น ในอุทยานฯ ปั่นไฟฟ้าใช้เอง น้ำที่ใช้เป็นน้ำจากลำห้วยแม่งาช้าง www. dnp.go.th

การเดินทาง รถยนต์ ใช้ทางหลวงหมายเลข ๑ ถนนพหลโยธิน ลงไปทาง ใต้ประมาณ ๕๔ กิโลเมตร ถึงที่ว่าการอำเภอสบปราบ แล้วเลี้ยวขวาไป ตาม ถนนกรมโยธาธิการสายบ้านหล่าย-บ้านแก่น เมื่อถึงบ้านนาไม้แดง จาก ถนนพหลโยธินประมาณ ๘ กิโลเมตร ให้เลี้ยวซ้ายไปอีก ๙ กิโลเมตร จะถึงที่ทำการอุทยานแห่งชาติดอยจง รวมระยะทางจากอำเภอเมืองลำปาง ถึงที่ทำการอุทยานฯ ๖๘ กิโลเมตร

อำเภอเถิน

อุทยานแห่งชาติแม่วะ ประกาศจัดตั้งเมื่อวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๓ เป็นต้นกำเนิดของน้ำตกแม่วะ มีพื้นที่ ๓๖๘,๑๒๕ ไร่ หรือ ๕๘๙ ตาราง กิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่ตำบลต่างๆ ในอำเภอเถิน อำเภอแม่พริก จังหวัด ลำปาง อำเภอสามเงา อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก

ภูมิประเทศเป็นเทือกเขาสูงติดต่อกัน โดยมีดอยตาจี่เป็นยอดเขาสูงสุด มี ความสูงประมาณ ๑,๑๒๙ เมตร จากระดับน้ำทะเล สภาพป่าแตกต่างกัน ไปตามระดับความสูงของพื้นที่ เป็นป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรัง ป่าสนเขา และดิบแล้ง สัณฐานของเทือกเขาในอุทยานฯ เป็นที่ราบแนวยาวไปตาม สันเขา มีต้นไม้ขนาดใหญ่และพืชสมุนไพรอุดมสมบูรณ์ รวมทั้งกล้วยไม้ และ ดอกไม้นานาชนิด ที่นี่ยังมีความหลากหลายทางกายภาพ ทั้งชนิดของ ดิน และสภาพป่าทำให้สัตว์และพืชต่าง ๆ อาศัยอยู่หลายชนิด แต่ที่น่า สนใจคือ กิ้งก่าบิน ปัจจุบันพบเห็นได้ยาก ระหว่างเดือนสิงหาคมพฤศจิกายน เป็นช่วง ที่ป่างามมากที่สุด เต็มไปด้วยสีสันของดอกไม้ป่า ยอดเขามีหมอกปกคลุม น้ำตกและลำห้วยมีน้ำไหลแรง

สถานที่น่าสนใจในอุทยานฯ

น้ำตกแม่วะ หมู่ ๓ บ้านน้ำดิบ ตำบลแม่วะ อำเภอเถิน พื้นที่โดยรอบเป็น ภูเขาสูงขัน มีดอยแปลหลวงเป็นต้นกำเนิดของน้ำตกนี้และจะไหลลงสู่ แม่น้ำวังในที่สุด น้ำตกแม่วะมี ๙ ขั้น แต่ละขั้นมีความงามแบบต่างๆ กัน มีทางเดินขึ้นไปถึงแค่น้ำตกขั้นที่ ๘ สภาพเส้นทางระหว่างน้ำตกขั้นที่ ๑-๔ ระยะทาง ๑๐๐ เมตร เดินได้สะดวก จากนั้นทางเริ่มสูงขันขึ้นไปจนถึงขั้น ที่ ๘ รวมระยะทาง ๒.๒ กิโลเมตร สำหรับขั้นที่ ๙ มีชื่อว่า ตาดหลวง มี ความสูงประมาณ ๑๐๐ เมตร ต้องปืนหน้าผาจากน้ำตกขั้นที่ ๘ ขึ้นไป อีก ไกลจึงจะถึง

การเดินทาง ใช้ทางหลวงหมายเลข ๑ ผ่านอำเภอแม่พริก จังหวัดลำปาง ประมาณกิโลเมตรที่ ๕๐๐ มีทางแยกเข้าสู่ที่ทำการอุทยานฯ ผ่านทางแยก นี้ไปอีกประมาณ ๖ กิโลเมตร จะถึงหน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติที่ มว.๑ (น้ำตกแม่วะ) น้ำตกอยู่ห่างไปอีกประมาณ ๕๐๐ เมตร mh

นอกจากนี้ยังมี *เส้นทางศึกษาธรรมชาต*ิ เป็นทางเดินขึ้นเขาผ่านป่าเต็งรัง และป่าเบญจพรรณ แล้วเดินขึ้นสันเขาผ่านจุดชมทิวทัศน์ไปจนพบน้ำตกชั้น ที่ ๘ รวมระยะทางประมาณ ๓.๘ กิโลเมตร เหมาะสำหรับการเดินชมป่า เปลี่ยนสีในช่วงถดแล้ง

ถ้ำน้ำผ่าผางาม อยู่ในเขตบ้านวังสำราญ ตำบลพระบาทวังตวง อำเภอ แม่พริก เป็นถ้ำหินปูนขนาดใหญ่ มีทางวกไปวนมาและมีความลึกมาก ภายในถ้ำมีน้ำไหลผ่าน และมีหินงอกหินย้อยที่สวยงาม

ถ้าพระเจดีย์ หมู่ ๓ บ้านน้ำดิบ ตำบลแม่วะ อำเภอเถิน เป็นถ้ำหินปูน ขนาดกลาง ภายในถ้ำมีหินงอกรูปทรงเจดีย์อยู่บนพื้น และรูปอ่างเก็บน้ำ เป็น ขั้นๆ ราษฎรบ้านน้ำดิบได้ร่วมกันพัฒนาบริเวณถ้ำเป็นสถานที่ท่อง เที่ยวประจำหมู่บ้าน บริเวณใกล้เคียงกับถ้ำพระเจดีย์ ยังมีถ้ำข้างและถ้ำ เล็ก ถ้ำน้อยอีกหลายแห่ง ซึ่งถ้ำเหล่านี้อยู่ห่างจากบ้านน้ำดิบประมาณ ๓ กิโลเมตร

อุทยานฯ มีบ้านพักจำนวน ๓ หลัง พักได้ ๖ คน ราคา ๑,๘๐๐ บาท/หลัง/คืน มีสถานที่กางเต็นท์และเต็นท์ไว้บริการ สอบถามได้ที่อุทยานแห่งชาติแม่วะ ตำบลแม่วะ (ปท.แม่วะ) อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง ๕๒๒๓๐ โทร. ๐ ๕๔๒๙ ๒๕๑๐ กรุงเทพฯ โทร. ๐ ๒๕๖๒ ๐๓๖๐ www.dnp.go.th

การเดินทาง จากลำปางใช้ทางหลวงหมายเลข ๑ เลยอำเภอเถินประมาณ ๑๙ กิโลเมตร ถึงหลักกิโลเมตรที่ ๔๙๙-๔๙๘ มีทางแยกขวามือข้างโรงเรียน แม่วะวิทยาเข้าไปประมาณ ๕ กิโลเมตร ทางแยกช้ายมือเป็นทางคอนกรีต ไปที่ทำการอุทยานแห่งชาติแม่วะ ซึ่งอยู่ใกล้กับอ่างเก็บน้ำของหมู่บ้าน หรือ หากเดินทางโดยรถโดยสารประจำทางให้ลงที่ป้อมตำรวจแม่วะ แล้วนั่ง มอเตอร์ไซต์รับจ้างเข้าอุทยานฯ

อ่างเก็บน้ำแม่มอก ตำบลเวียงมอก ระยะทางประมาณ ๕๐ กิโลเมตร จาก ปากทางแยกที่อำเภอเถิน เป็นอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ในโครงการ พระ ราชดำริ มีเนื้อที่ ๑๐,๐๐๐ไร่ กว้าง ๒ กิโลเมตร สันเขื่อนยาว ๑.๙ กิโลเมตร บรรยากาศเป็นธรรมชาติร่มรื่นเขียวชอุ่มด้วยต้นไม้ตลอดทาง

อ่างเก็บน้ำแม่มอกเป็นเขื่อนทำนบดินส่งน้ำเพื่อการเกษตรและอุปโภค บริโภคแก่อำเภอทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัยและอำเภอเถิน จังหวัดลำปาง บริเวณอ่างเก็บน้ำฯ มีบ้านพักรับรอง ผู้สนใจติดต่อโครงการหลวง ชลประทานลำปาง โทร. o ๕๔๒๒ ๗๒๑๑-๒ สำนักงานจังหวัดลำปาง โทร. o ๕๔๒๖ ๕๐๑๔ โทรสาร o ๕๔๒๖ ๕๐๓๐

เทศกาลงานประเพณี

งานขันโตกข้าง หรือ สะโตกข้าง จัดขึ้นทุกวันศุกร์-เสาร์แรกของเดือน กุมภาพันธ์ของทุกปี ณ ศูนย์อนุรักษ์ข้างไทย ภายในงานแบ่งออกเป็นสอง

รถม้าลำปาง

ส่วน คือ การแสดงของข้างและขันโตกข้างการรับประทานข้าวแลงขันโตก ของผู้ร่วมงาน

งานพิธีบวงสรวงเสาหลักเมืองและสืบชะตาเมือง จัดบริเวณหน้าศาลากลาง จังหวัดในเดือนกุมภาพันธ์ นับเป็นประเพณีที่ชาวเมืองลำปางจัดต่อเนื่อง ทุกปี โดยมีการประกอบพิธีทางสงฆ์ พิธีทางพราหมณ์ และการฟ้อนฝีมดฝีเม็ง อันเป็นพิธีบูชาฝีบรรพบุรุษเพื่อเป็นสิริมงคลแก่เมืองต่อไป

งานรำลึกวันประวัติศาสตร์รถไฟ รถม้าลำปาง จัดที่สถานีรถไฟนครลำปาง ในต้นเดือนเมษายน เพื่อระลึกถึงรถไฟหลวงขบวนแรกที่เดินทางมายังสถานี รถไฟนครลำปาง เมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๔๕๙ ในงานมีการแสดงนิทรรศการ กาดมั่ว ผู้ร่วมงานแต่งกายแบบย้อนยุคไปประมาณ ๘๐ ปีที่แล้ว สมัยรถม้า เริ่มเข้ามาในจังหวัดลำปาง และที่สำคัญในงาน มีรถม้าบริการด้วย

งานแห่สลุงหลวงและสงกรานต์ ประเพณีสงกรานต์ของจังหวัดลำปางจัดใน วันที่ ๑๒-๑๔ เมษายนของทุกปี ในวันที่ ๑๒ เมษายน มีการ จัดขบวน ตกแต่งสวยงามแห่สลุงหลวง (สลุง หมายถึง ขันน้ำ) ผู้ร่วม ขบวนแต่งกาย แบบล้านนาโบราณและสลุงเงินใบใหญ่ไปรอบเมือง เพื่อ รับน้ำขมิ้นส้มป่อย จากประชาชนไปสรงแต่พระแก้วดอนเต้า พระพุทธรูป ศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคู่ เมือง ซึ่งประดิษฐานอยู่ที่วัดพระธาตุลำปางหลวง หลัง จากนั้นในวันที่

ଶଙ୍କ

งานแห่สลุงหลวง

๑๓-๑๔ เมษายน เป็นการทำบุญที่วัด ก่อเจดีย์ทราย การ รดน้ำดำหัวผู้ใหญ่ การเล่นสาดน้ำสงกรานต์ การออกร้านจำหน่ายสินค้า และการแสดงมหรสพ ต่าง ๆ

งานวันสับปะรด จัดเดือนมิถุนายน มีการประกวดสับปะรดผลใหญ่ จำหน่าย
และประกวดผลิตภัณฑ์สับปะรดแปรรูป การประกวดธิดาสับปะรด ประจำปี
งานเทศกาลกินปลา จัดเดือนสิงหาคม มีการจัดนิทรรศการปลา ประกวด
ปลาสวยงาม ตู้ปลาสวยงาม พร้อมทั้งขิมอาหารที่ทำจากปลาหลากหลาย
ชนิด

งานเดิน-วิ่งมินิฮาล์ฟมาราธอนแม่เมาะ จัดต้นเดือนสิงหาคมที่เหมืองลิกไนต์ อำเภอแม่เมาะ แหล่งถ่านหินที่สำคัญ

งานประเพณีล่องสะเปาจาวเวียงละกอน จัดเดือนพฤศจิกายนบริเวณ วัดพระธาตุลำปางหลวง อำเภอเกาะคา มีการแห่บอกไฟ (ทางอีสานเรียก งานบุญบั้งไฟ) ประกวดตีกลองมองเซิงที่ชาวบ้านเรียกว่า กลองปู่จา ช่วงคำ มีงานแสดงแสง - เสียง และรับประทานอาหารขันโตก

งานหลวงเวียงละคอน จัดก่อนวันลอยกระทงของทุกปี บริเวณวัดพระแก้ว

ดอนเต้า และวัดพระธาตุลำปางหลวง เป็นงานที่แสดงออกถึงประวัติศาสตร์ และขนบธรรมเนียมประเพณีของชาวลำปาง มีขบวนแห่ครัวทานตามประเพณี ดั้งเดิม โดยขบวนนั้นมีการตกแต่งด้วยเครื่องใช้ เช่น เสื่อ ถ้วยชาม ข้อน เก้ากี้ ของใช้จำเป็น เป็นเครื่องไทยทานไปถวายวัด

งานเซรามิกแฟร์ จัดทุกวันศุกร์แรกของเดือนธันวาคมของทุกปี เป็นเวลา ๑๐ วัน บริเวณงานอยู่ในเขตอำเภอเมืองลำปาง กิจกรรมประกอบด้วย ขบวนแท่ทางวัฒนธรรมในวันแรกของงาน การจัดนิทรรศการ การประกวด ผลิตภัณฑ์เซรามิก และการจำหน่ายผลิตภัณฑ์เครื่องเคลือบดินเผา

งานวันดอกไม้บาน จัดที่สวนป่าทุ่งเกวียน อำเภอห้างฉัตร ในเดือนธันวาคม ขมขบวนแห่ช้างแบบล้านนา เทพีบุปผาชาติ เลือกซื้อสินค้าท้องถิ่น การ ประกวดโฟล์คซองคำเมืองและกินอาหารแบบสะโตก

งานฤดูหนาวและงานกาขาด จัดเดือนธันวาคม มีการออกร้านจำหน่าย สินค้าราคาประหยัดของหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจและภาคเอกชน การประกวดนางสาวลำปาง รวมถึงการละเล่นและมหรสพที่น่าสนใจหลาย ประเภท

สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

ผ้าทอมือ ในบางหมู่บ้านที่ยังมีการทอผ้าด้วยกี่พื้นเมือง โดยใช้ฝ้ายที่ปลูก ขึ้นเองแล้วนำมาย้อมสีธรรมชาติ พื้นที่ปลูกฝ้ายพันธุ์ดีอยู่ที่อำเภอแจ้ห่ม บ้านทุ่งกว๋าว อำเภอเมืองปาน ซึ่งในพื้นที่ดังกล่าวนิยมทอเป็นผ้าลายยก ส่วนที่บ้านหลวง อำเภอแม่ทะนิยมทอเป็นลายเชิง นอกจากนี้ยังมีที่ร้าน บ้านฝ้าย ถนนพหลโยธิน อำเภอเมืองลำปาง ซึ่งมีโรงทอผ้าและจำหน่าย ผลิตภัณฑ์ผ้าฝ้ายทอมือประณีต

ไม้แกะสลัก มีที่หมู่บ้านแกะสลัก บ้านหลุก ตำบลนาครัว ห่างจาก อำเภอแม่ทะประมาณ ๒ กิโลเมตร ไม้ส่วนใหญ่ที่ใช้เป็นไม้ฉำฉา จามจุรี แกะสลักเป็นรูปสัตว์ต่าง ๆ เช่น ข้าง ม้า สิงโต กวาง และทำเป็นเครื่อง ใช้ขนาดเล็ก และขนาดใหญ่ เป็นอุตสาหกรรมครัวเรือนที่ได้รับการถ่ายทอด สืบต่อกับมา

เชรามิก เนื่องจากลำปางเป็นแหล่งดินขาวคุณภาพดีและมีมากที่สุดใน ประเทศไทยเมื่อนำไปเผาไฟจะได้ดินขาวที่มีคุณภาพทนทานมากจึงมี โรงงานอุตสาหกรรมผลิตเครื่องเคลือบดินเผาจำนวนมากอยู่สองฝั่งถนน เส้นทางเข้าตัวเมือง ผู้สนใจสามารถเข้าชมกรรมวิธีการผลิตและเลือกซื้อ สินค้าได้ที่โรงงาน

กระดาษสา เป็นอุตสาหกรรมพื้นบ้านที่มีชื่อเสียงของบ้านน้ำโท้ง จนมีชื่อ เรียกว่ากระดาษน้ำโท้ง และยังมีการผลิตที่บ้านบ่อแฮ้ว อำเภอห้างฉัตร กระดาษสานี้ทำมาจากกระดาษปอสาซึ่งเป็นไม้เนื้ออ่อน เนื้อเยื่อเหนียว สามารถประดิษฐ์เป็นของใช้และของที่ระลึกสวยงามหลายรูปแบบ เช่น ร่ม โคมไฟ ไส้เทียน ดอกไม้แห้ง กรอบรูป กระเป๋า และของชำร่วยอื่นๆ ตามสั่ง

รถม้าย่อขนาด เป็นของฝากที่ผู้รับจะต้องประทับใจในงานศิลป์ที่ถูกประดิษฐ์
ขึ้นมาจากความประณีตละเอียดอ่อนของผู้ที่มีความผูกพันและเข้าใจองค์
ประกอบทุกส่วนของรถม้า เพราะสร้างให้ขยับเขยื้อนได้ มีการตกแต่งรถ ม้า และเครื่องแต่งกายของสารถีได้สวยงามเหมือนรถม้าจริง

ของที่ระลึกมีจำหน่ายมากบริเวณห้าแยกหอนาฬิกา หน้าโรงเรียนเทศบาล ๔ ถนนรอบเวียงและกาดม่วนใจ้ตรงสี่แยกทางไปจังหวัดเขียงใหม่ ตามร้าน ต่าง ๆ มีขามตราไก่อันเป็นสัญลักษณ์ของเมืองลำปาง รถม้าย่อขนาด เครื่อง ปั้นดินเผา เครื่องเซรามิกหลากหลายรูปแบบ ส่วนร้านขายเสื้อผ้าพื้นเมือง ส่วนใหญ่อยู่บนถนนทิพย์ข้างและถนนบุญวาทย์ ของกิน เช่น แหนมเขลาง ค์ ถนนทิพย์ข้าง แหนมสมศรี ถนนป่าไม้ แคบหมู น้ำพริกหนุ่ม ไส้อั่ว หมูยอ ข้าวแต๋น หาซื้อได้ที่ตลาดเข้ารัษฎาหรือตลาดอัศวินซึ่งเป็นตลาด ตอนเย็น บนถนนท่าคราวน้อย

ร้านขายของที่ระลึก

เซรามิก

กิตติโรจน์ เซรามิก ๕/๑ หมู่ ๓ ถนนตันธงขัย อำเภอเมืองลำปาง โทร. ๐ ๕๔๒๑ ๘๖๑๒ โทรสาร ๐ ๕๔๒๒ ๕๓๑๒

เค เค เชรามิก ๒๕๔ ถนนพหลโยธิน ตำบลชมพู อำเภอเมืองลำปาง โทร.
o ๕๔๒๑ ๘๓๑๓, o ๕๔๒๒ ๑๕๘๐ โทรสาร o ๕๔๒๒ ๕๕๘๙

บริษัท ควอลิตี้เชรามิก จำกัด ๕๙ หมู่ ๔ ตำบลปงยางคก อำเภอห้างฉัตร โทร. ๐ ๕๔๓๖ ๓๓๑๘, ๐ ๕๔๓๖ ๖๓๑๘ โทรสาร ๐ ๕๔๓๖ ๖๓๑๙ www.qualityceramic.com

บริษัท ชวาลทิพย์ แฮนด์ดี้คราฟท์ จำกัด ๘๒ ถนนพหลโยธิน อำเภอ เมืองลำปาง โทร. ๐ ๕๔๒๑ ๙๔๓๒ โทรสาร ๐ ๕๔๒๒ ๔๐๘๐

บริษัท เซรามิกแลนด์ จำกัด ๖๖๒ หมู่ ๕ ตำบลพระบาท อำเภอเมืองลำปาง โทร. ๐ ๕๔๓๑ ๔๐๙๓

บริษัท ไทยเชรามิกลำปาง จำกัด ๕๙๒/๑ หมู่ ๑๒ ตำบลต้นธงขัย อำเภอเมืองลำปาง โทร. o ๕๕๒๒ ๙๕๐ โทรสาร o ๕๕๒๒ ๔๙๓๐ www.thaiceramiclampang.com, E-mail: tcmlp@usa.net

บริษัท ไทยสิรา เซรามิก จำกัด ๒๕๑ พระเจ้าทันใจ อำเภอเมืองลำปาง โทร. ๐ ๕๔๓๕ ๖๑๕๕, ๐ ๕๔๓๕ ๖๖๙๒-๓ บริษัท ประติมา แอนด์ บราลี จำกัด ๕๙ หมู่ ๔ ตำบลปงยางคก อำเภอห้างฉัตร โทร. ๐ ๕๔๓๖ ๗๗๑๘, ๐๘ ๙๘๕๐ ๖๔๙๗ โทรสาร ๐ ๕๔๓๖ ๗๗๘๗ www.pratima-baralee.com

บริษัท มีศิลป์เซรามิก จำกัด ๑๑๕ หมู่ ๘ ตำบลปงแสนทอง อำเภอเมืองลำปาง โทร. ๐ ๕๔๒๒ ๖๔๑๘, ๐ ๕๔๓๖ ๑๑๐๐ โทรสาร ๐ ๕๔๓๕ ๒๑๓๓ พืชผลเซรามิก ๖๒ ถนนพหลโยธิน ตำบลชมพู อำเภอเมืองลำปาง โทร. ๐ ๕๔๒๑ ๗๔๓๒ โทรสาร ๐ ๕๔๒๒ ๔๐๘๐ E-mail: schwantip@gmail. com

ศรีสวัสดิ์ เซรามิก ๓๑๖ หมู่ ๑ ถนนพหลโยธิน ตำบลขมพู อำเภอเมืองลำปาง โทร. ๐ ๕๔๒๒ ๕๙๓๑-๒ (ชามตราไก่)

แสงขัย เอาท์เลท ๒๓๓ หมู่ ๑๓ บ้านนางแล ตำบลปงยางคก อำเภอห้างฉัตร โทร. ๐ ๕๔๒๖ ๘๙๙๔, ๐๘ ๑๘๘๒ ๒๐๙๔

แสงอรุณ ๒๙ ถนนนาก่วมเหนือ ตำบลชมพู อำเภอเมืองลำปาง โทร.
o ๕๔๒๒ ๒๘๑๖ โทรสาร o ๕๔๒๒ ๔๘๑๕

อินทรา เอาท์เลท ๓๘๒ ถนนวชิราวุธดำเนิน (ลำปาง-เด่นชัย) กิโลเมตร ที่ ๑ ตำบลพระบาท อำเภอเมืองลำปาง โทร. ๐ ๕๔๓๑ ๕๕๙๑-๒ โทรสาร ๐ ๕๔๓๑ ๕๕๙๓ www.indraoutlet.com เปิดทุกวัน เวลา ๐๙.๐๐-๑๙.๓๐ น.

ผ้าฝ้าย

กลุ่มทอผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติ ๕๓ หมู่ ๑๑ ตำบลแจ้ช้อน อำเภอเมืองลำปาง โทร. ๐ ๕๔๒๖ ๓๐๓๖, ๐๘ ๙๘๕๒ ๘๘๙๕

ซอมพอ ถนนอุปราช

บ้านฝ้าย ๒๐๖/๒ หมู่ ๒ ถนนพหลโยธิน สายลำปาง-เขียงราย ตำบลพิชัย อำเภอเมืองลำปาง

แทนม

แหนมเขลางศ์ ๑๖๘ ถนนทิพย์ข้าง อำเภอเมืองลำปาง โทร. o ๕๔๒๑

แหนมสมศรี ๑๕๖ ถนนป่าไม้ ตำบลเวียงเหนือ อำเภอเมืองลำปาง โทร. o ๕๕๒๒ ๕๐๖๑

กุนเชียง,หมูหยอง,หมูแผ่น

ตั้งเฮียงหลี ๕๓ ถนนประสานไมตรี ตำบลสบตุ๋ย อำเภอเมืองลำปาง โทร ถ ๕๔๓๑ ๓๓๖๔

ท่งเฮงกี่ ๖๓-๖๕ ถนนประสานไมตรี ตำบลสบตุ๋ย อำเภอเมืองลำปาง โทร. ๐ ๕๔๒๒ ๓๖๘๙ เล*่าชั่วกี่* ๖๑ ถนนประสานไมตรี ตำบลสบตุ๋ย อำเภอเมืองลำปาง โทร. ๐ ๕๔๒๑ ๙๔๘๙

เล่าฮั่วกี่จั่น ๖๓ ถนนประสานไมตรี ตำบลสบตุ๋ย อำเภอเมืองลำปาง โทร. ๐ ๕๔๒๒ ๓๓๓๑

อื่น ๆ

กลุ่มจำนงค์ศรีเครื่องหนัง เลขที่ ๓๑ หมู่ ๑ ตำบลหลวงเหนือ อำเภองาว โทร. ๐ ๕๔๓๒ ๙๓๐๕ (จำหน่ายกระเป๋าถือ กระเป๋าสตางค์ เข็มขัด) เปิดทุกวันเวลา ๐๘.๐๐-๒๑.๐๐ น.

กลุ่มร่มฉัตรหัตถกรรม ตำบลห้างฉัตร อำเภอห้างฉัตร มีสินค้าที่ชาวบ้าน จากหลายหมู่บ้านผลิตจากกะลามะพร้าวและวัสดุธรรมชาติมาวาง จำหน่าย อาทิ เครื่องประดับ ของแต่งบ้าน และเครื่องใช้ในครัว เป็นต้น โทร. ๑ ๕๑๒๖ ๙๓๙๒

กาดทุ่งเกวียน ถนนลำปาง-เชียงใหม่ อำเภอห้างฉัตร โทร. o & ce ๒๓

กิจกรรมที่น่าสนใจ

นั่งรถม้าชมเมือง

ในสมัยหนึ่งรถม้ามีบทบาทอย่างมากในนครลำปาง เรียกกันว่ารถม้าแท็กซื่ คอยรับผู้โดยสารจากสถานีรถไฟเข้าสู่ตัวเมืองนครลำปาง ทั้งไปรับพัสดุ ภัณฑ์จากสถานีรถไฟมาส่งที่ทำการไปรษณีย์ เป็นรถรับส่งนักเรียน ขน ของให้พ่อค้าแม่ค้าเรื่อยไปจนถึงพาคนเจ็บไปโรงพยาบาล ทุกวันนี้ยังมีรถม้า เหลืออยู่เพื่อบริการนักท่องเที่ยว คิวรถม้าอยู่ที่หน้าศาลากลางหลังเก่า บริการระหว่างเวลา ๑๖.๐๐-๑๖.๐๐ น. ส่วนบริเวณหน้าโรงแรมทิพย์ข้าง ลำปาง โรงแรมเวียงลคอรและโรงแรมลำปางเวียงทอง บริการระหว่างเวลา ๑๖.๐๐-๒๓.๐๐ น. ทางจังหวัดโดยสมาคมรถม้าลำปางได้จัดเส้นทางรถม้า ไว้ดังนี้

- เส้นทางรอบเมืองเล็ก เลียบแม่น้ำวังขึ้นที่ศาลากลางหลังเก่ารถจะเลี้ยว ช้ายตรงสามแยกเข้าถนนทิพย์ข้าง สองฝากถนนมีร้านค้าที่เป็นตึกแถวเก่า ๆ ให้ขมก่อนจะเลี้ยวซ้ายที่สามแยกการไฟฟ้าฯ มองเห็นแม่น้ำวังไหลขนานไป กับถนนทางค้านขวา ผ่านห้าแยกหอนาฬิกา ซึ่งเปรียบเสมือนจุดศูนย์กลาง ของเมือง นักท่องเที่ยวมักถ่ายภาพคู่กับรถม้าเป็นที่ระลึกกันที่จุดนี้ จากนั้น รถม้าวิ่งเข้าถนนบุญวาทย์อันเป็นย่านใจกลางธุรกิจการค้า ตึกแถวสองฟาก เป็นสิ่งก่อสร้างสมัยใหม่และมาสิ้นสุดตรงจุดเดิม ใช้เวลาประมาณ ๒๐ นาที ราคา ๑๕๐ บาท

- เส้นทางรอบเมืองใหญ่ ขึ้นที่ศาลากลางหลังเก่าเป็นเส้นทางเดียวกับเส้น ทางรถม้ารอบเมืองเล็กไปจนถึงสามแยกการไฟฟ้าฯ แต่ไม่เลี้ยวซ้ายไปหอ นาฬิกาจะตรงไปตามถนนวังขวาเลียบแม่น้ำวังผ่านบ้านไม้เก่าชื่อบ้านบะ เก่า ทางด้านซ้ายมือ ผ่านสวนสาธารณะเขลางค์นคร เลี้ยวซ้ายข้างสวน ผ่าน ตลาดอัศวินซึ่งเป็นแหล่งบันเทิงยามค่ำคืนที่คึกคักบนถนนท่าคราว น้อย ผ่านห้าแยกหอนาฬิกาเข้าถนนบุญวาทย์ สิ้นสุดทางที่จุดเดิมใช้เวลา ประมาณ ๑๐ นาที ราคา ๑๐๐ บาท
- หรือเข่าเป็นชั่วโมง นักท่องเที่ยวสามารถเลือกเล้นทางชมเมืองได้ตาม ความต้องการ เช่น ข้ามแม่น้ำวังบนสะพานรัษฎาภิเศก ชมบ้านเสานัก ชม วัดต่างๆ และนมัสการหลวงพ่อเกษม เขมโก

อีกเล้นทางหนึ่งคือชมย่านตลาดจีนบนถนนตลาดเก่า ซึ่งเป็นถนนเศรษฐกิจ ในอดีตที่ยังคงสภาพอาคารติกแถวแบบโบราณไว้ทั้งสองฟาก บ้านเก่าหลาย หลังมีลวดลายไม้ฉลุที่งดงาม ชมสถานีรถไฟที่เป็นอาคารแบบโบราณ แวะ ถ่ายภาพที่ห้าแยกหอนาฬิกาและอาจแวะซื้อผลิตภัณฑ์เซรามิกหน้าโรงเรียน เทศบาล ๔ ใกล้ ๆ กับหอนาฬิกา ซึ่งมีให้เลือกหลายร้าน

หากสนใจแหล่งทำรถม้า มีหลายหมู่บ้านซึ่งเป็นแหล่งรวมรถม้าและคนขับ รถม้า เช่น บ้านวังหม้อ บ้านท่าคราวน้อย บ้านศรีบุญเรื่อง บ้านนาก่วมเหนือ และบ้านนาก่วมใต้

สนามกอล์ฟ

กฟผ.แม่เมาะลำปาง โทร. ๐ ๕๔๒๕ ๔๙๗๐ (สนามกอล์ฟ ๑๘ หลุม)
เขลางค์ โทร. ๐ ๕๔๒๒ ๘๔๖๔ (สนามกอล์ฟ ๙ หลุม)
แม่เมาะกอล์ฟ คอร์ส ๑๙๓ อำเภอแม่เมาะ โทร. ๐ ๕๔๒๕ ๔๐๙๕
ลำปางไดร์ฟวิ่งเรนจ์ ๑๐๐/๔ หมู่ ๖ ตำบลบ่อแฮ้ว อำเภอเมืองลำปาง

ตัวอย่างโปรแกรมนำเที่ยวเชื่อมโยงจังหวัดใกล้เคียง ลำปาง-แพร่-น่าน

วันที่ ๑ เช้า -ออกเดินทางจากกรุงเทพฯ โดยเครื่องบินสู่ จังหวัดลำปาง

เที่ยง -ถึงสนามบินลำปาง

-รับประทานอาหารกลางวัน (ข้าวซอย)

-เข้าที่พัก

บ่าย -ชมวัดพระแก้วดอนเต้า วัดศรีรองเมือง
วัดเจดีย์ชาวหลัง และนมัสการหุ่นขี้ผึ้งหลวงพ่อ
เกษม เขมโก ณ สุสานไตรลักษณ์

เย็น -นั่งรถม้าชมเมืองลำปาง

-รับประทานอาหารเย็นริมแม่น้ำวัง

วันที่ ๒	เข้า	-รับประทานอาหารเช้า ก๋วยจั๊บสถานีรถไฟ
		-ชมการแสดงช้างที่ศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย
		ข้ำเภอห้างฉัต ~~ร~~
		-กลับเข้าตัวเมือง แวะซื้อเซรามิกและของที่ระลึก
	เที่ยง	-รับประทานอาหารกลางวันในตัวเมืองลำปาง
	บ่าย	-เดินทางไปจังหวัดแพร่
		-นั่งสามล้อขมเมือง
		-รับประทานอาหารเย็น
วันที่ ๓	เข้า	-รับประทานอาหารเช้าในตลาดเช้าเมืองแพร่
		-นมัสการวัดพระธาตุช่อแฮและวัดพระธาตุ
		จอมแจ้ง
		-ชมบ้าน "ประทับใจ" สร้างด้วยไม้สัก
	เที่ยง	-รับประทานอาหารกลางวันในตัวเมือง
	บ่าย	-ออกเดินทางสายแพร่-น่าน แวะหมู่บ้านทำเสื้อ
		หม้อฮ่อม ที่ทุ่งโฮ้ง
		-ชมแพะเมืองผื
	เย็น	-เข้าที่พักในจังหวัดน่าน
		-รับประทานอาหารเย็นริมแม่น้ำน่าน
วันที่ ๔	เช้า	-ชมวัดภูมินทร์ วัดช้างค้ำ พิพิธภัณฑ์จังหวัดน่าน
		-เดินทางไปท่าวังผา ชมภาพจิตรกรรมฝาผนังที่
		วัดหนองบัว และหมู่บ้านไทลื้อหนองบัว
	เที่ยง	-รับประทานอาหารเที่ยงที่อำเภอท่าวังผา
	บ่าย	-กลับเข้าที่พัก เก็บสัมภาระไปสนามบินน่าน
		-เดินทางกลับกรุงเทพฯ

สิ่งอำนวยความสะดวกในจังหวัดลำปาง สถานที่พัก

(ราคาห้องพักในเอกสารนี้เปลี่ยนแปลงได้ โปรดสอบถามจากโรงแรม ก่อนเข้าพัก)

อำเภอเมืองลำปาง

ส มิถุนา ๒๔๕ ถนนบุญวาทย์ ตำบลสวนดอก โทร. ๐ ๕๔๒๑ ๗๔๓๘, ๐ ๕๔๒๒ ๒๒๖๑ จำนวน ๔๘ ท้อง ราคา ๒๐๐-๖๕๐ บาท เขลางค์นคร ๑๘ ถนนสวนดอก โทร. ๐ ๕๔๒๒ ๖๑๓๙, ๐ ๕๔๒๒ ๒๘๔๙ โทรสาร ๐ ๕๔๒๒ ๖๑๓๘ จำนวน ๗๒ ท้อง ราคา ๑๘๐-๖๐๐ บาท คิม ๑๖๘ ถนนบุญวาทย์ ตำบลสวนดอก ข้างวัดสวนดอก โทร. ๐ ๕๔๒๑ ๗๙๒๑ โทรสาร ๐ ๕๔๒๒ ๖๙๒๙ จำนวน ๔๐ ท้อง ราคา ๓๕๐ บาท

คิมซิตี้ ๒๓๔/๑ ถนนฉัตรไชย โทร. ๐ ๕๔๓๑ ๐๒๓๘-๔๐ โทรสาร ๐ ๕๔๒๒ รรดด จำนวน ๗๐ ห้อง ราคา ๑๐๐-๙๐๐ บาท

เจ.บี.ปาร์ค ๒๘๕ หมู่ ๑๔ ตำบลพิชัย ถนนพหลโยธิน กิโลเมตรที่ ๙ โทร. o ๕๔๒๒ ๑๖๖๖, o ๕๔๓๓ ๔๙๕ โทรสาร o ๕๔๒๒ ๒๒๙๑ บ้านเล็ก ๑๐ หลัง บ้านใหญ่ ๔ หลัง เรือนแถว ๒๔ ห้อง ราคา ๖๐๐-๒,๕๐๐ บาท

โชคทวีแมนชั้น ๕๓๙ ถนนรอบเวียง ตำบลสวนดอก (ทางเข้าอยู่ข้าง โรงเรียนเทศบาล ๔ ลำปาง) โทร. ๐ ๕๔๒๒ ๒๕๔๘, ๐ ๕๔๓๒ ๒๖๕๒, og ๑๓๔๙ ๕๐๙๖ จำนวน ๕๐ ห้อง ราคา ๒๒๐-๓๕๐ บาท

ทิพย์ช้าง ๕๔/๒๒ ถนนท่าคราวน้อย ตำบลสบตุ๋ย โทร. ๐ ๕๔๒๒ ๖๕๐๑-๖ โทรสาร o ๕๔๒๒ ๕๓๖๒ www.tipchanghotel.com จำนวน ๑๓๐ ห้อง ทิโน ๑๐๘.๑-๑๐๖ โคโร

บ้านคุณแม่ ๓๓๖ ถนนเจริญประเทศ ตำบลเวียงเหนือ โทร. ๐ ๕๔๒๒ สุของ, o ๕๔๒๒ ๗๑๐๑ จำนวน ๒๔ ห้อง ราคา ๔๐๐-๗๐๐ บาท

พิณ ๘ ถนนสวนดอก ตำบลสวนดอก โทร. ๐ ๕๔๒๒ ๑๕๐๙, ๐ ๕๔๓๒ ๒๒๘๓-๔, ๐ ๕๔๒๒ ๒๘๘๔ โทรสาร ๐ ๕๔๓๒ ๒๒๘๖ จำนาน ๕๘ ห้อง ราคา ๕๕๐-๑.๒๐๐ บาท

ร่มศรีทอง ๑๔๒ ถนนบุญวาทย์ ตำบลสวนดอก โทร. ๐ ๕๔๒๑ ๗๐๕๔, o ๕๔๗๒ ๒๐๗๒ โทรสาร o ๕๔๗๒ ๒๐๓๓ จำนาน ๓๑ ห้อง ราคา 100-600 117W

ริเวอร์ไซด์ เกสต์เฮาส์ ๒๘๖ ถนนตลาดเก่า โทร. ๐ ๕๔๒๒ ๗๐๐๕ โทรสาร o ๕๔๓๒ ๒๓๔๒ จำนวน ๑๘ ห้อง ราคา ๒๕๐-๙๕๐ บาท

รีเจนท์ ลอด์จ ลำปาง ๒๙๙/๓ ถนนพหลโยธิน ตำบลหัวเวียง (เยื้องทีวีช่อง രെ เดิม) โทร. ୦ ๕๔๓๒ ๓๓๘๘, ୦ ๕๔๓๒ ๒๙๑๑-๕ โทรสาร ୦ ๕๔๓๒ ๓๓๙๓ www.regentthailand.com จำนวน ๗๕ ห้อง ราคา ๕๕๐-๖๙๐ ปาท

ลำปาง ริเวอร์ ลอด์จ ๓๓๐ หมู่ ๑๑ หมู่บ้านลำปางกลาง ตำบลชมพู โทร. ୦ ଝିବେଳଳ ୭୭୧୦-୭ ମିମ୍ୟୁମେଷ୍ଟ ମିମି. ୦ ୭୭୧୭ ଝିବେଟ, ୦ ୭୭୧ଟ ଝିକଟଳ โทรสาร ๐ ๕๔๒๕ ๐๐๕๒ www.riverkwaifloatel.com จำนาน ๖๐ ห้อง ราคา ๒.๕๐๐-๓.๙๐๐ บาท

ลำปางเวียงทอง ๑๓๘/๑๐๙ ถนนพหลโยธิน ตำบลสวนดอก โทร. o ècebe ècos-b, o cèbe cobo โทวิสาวิ o ècebe ècon www. lampangwiengthonghotel.com จำนวน ๒๓๐ ห้อง ราคา ๖๐๐-๓,๕๐๐ บาท

เวียงลคคร ๑๓๘/๓๕ ถนนพหลโยคิน ตำบลสวนดคก โทร ๐ ๕๔๓๓ ๔๔๓๐-๑, o ๕๔๓๑ ๖๔๓๐-๕ โทรสาร o ๕๔๓๑ ๖๔๒๓ กรุงเทพฯ โทร.

โฮมสเตย์

o ๒๒๔๘ ๔๕๘๑-๕ โทรสาริ o ๒๖๔๑ ๘๕๖๕ www.wienglakor.com จำนวน ๑๐๐ ห้อง ราคา ๑.๐๐๐-๓.๐๐๐ บาท

ศรีสง่า ๒๑๓-๒๑๕/๑-๕ ถนนบุญวาทย์ โทร. ๐ ๕๔๒๑ ๗๐๗๐, ๐ ๕๔๒๑ ซ๛๑๑ จำนวน ๓๓ ห้อง ราคา ๑๐๐-๑๘๐ บาท

สมนึก แมนชั่น ๑๑๑ ซอยศีลกุศล ถนนรอบเวียง โทร. ๐ ๕๔๓๒ ๓๓๑๙-๒๖ โทรสาร ๐ ๕๔๒๒ ๔๓๖๓ จำนวน ๑๓๕ ห้อง ราคา ๓๐๐-๕๐๐ บาท

สากล ๑๒๙/๙-๑๐ ถนนพหลโยธิน ตำบลสบตุ๋ย โทร. ๐ ๕๔๒๑ ๙๕๓๓ จำนวน ๔๐ ห้อง ราคา ๑๖๐-๓๙๐ บาท

อรุณศักดิ์ ๙๐/๙ ถนนบุญวาทย์ ตำบลสวนดอก โทร. ๐ ๕๔๒๑ ๙๓๔๕, ๐ ๕๔๒๑ ๙๕๓๒ จำนวน ๒๓ ห้อง ราคา ๒๒๐-๓๕๐ บาท

เอเชียลำปาง ๒๒๙ ถนนบุญวาทย์ ตำบลสวนดอก โทร. ๐ ๕๔๒๒ ๙๔๔๔-๙ โทรสาร ๐ ๕๔๒๒ ๔๔๓๖ จำนวน ๙๑ ห้อง ราคา ๔๙๐-๙๐๐ บาท

เอ็มอาร์ พาเลซ ๕/๒ ถนนมนตรี โทร. ๐ ๕๔๒๒ ๙๙๑๒, ๐ ๕๔๒๒ ๕๓๕๙, ๐ ๕๔๒๒ ๗๒๒๘ โทรสาร ๐ ๕๔๓๑ ๙๐๔๖ จำนวน ๔๑ ห้อง മിലി ത്രേ-ത്രെ 1111

ที่พักบริเวณเขื่อนกิ่วลม

แพชาวเชื่อน-กิ่วลม รีสอร์ท ติดต่อ ๑๘๓ หมู่ ๒ ตำบลพิชัย โทร. ๐ ๕๔๓๓ ๔๓๙๓, ๐๘ ๙๒๖๓ ๖๘๙๓ (หลัง ๑๘.๐๐ น.) จำนวนบ้านพัก ๑๐ หลัง ราคา ๕๐๐-๑,๕๐๐ บาท ถ้ามาเป็นกลุ่มตั้งแต่ ๖ คนขึ้นไป คิดราคา ๘๐๐ บาท (ค่าเข่าเรือ ๙๐ บาท/คน/ขั่าโมง)

เกาะวังแก้วรีสอร์ท&แพว้งแก้ว ติดต่อ ๙๑ ตรอกไฟฟ้าเก่า ถนนมนตรี รีสอร์ทตั้งอยู่ที่เขื่อนกิ่วลม โทร. o ๕๔๒๒ ๓๙๓๓, o๘ ๙๘๕๔ ๑๒๙๓ www.wangkaewresort.com, E-mail: reservation@wangkaewresort. com จำนวน ๑๘ ท้อง ราคา ๘๐๐-๒,๕๐๐ บาท

อำเภอเมืองปาน

แจ้ช้อน ฮิลล์ รีสอร์ท ๔๓๙ หมู่ ๑๑ ตำบลแจ้ซ้อน บ้านพัก ๖ หลัง รวม ๑๐ ห้อง (หลังเล็ก ๕ หลัง พักได้หลังละ ๘ คน หลังใหญ่พักได้ ๓๐ คน) ราคา ๖๐๐-๒,๔๐๐ บาท ถ้ามาเป็นกลุ่มตั้งแต่ ๒๐ คนขึ้นไปคิดราคา ๑๐๐ บาท/ คน โทร. ๐๘ ๑๒๘๙ ๓๕๐๓, ๐๘ ๖๑๘๓ ๕๙๓๒

แจ้ช้อนฝ้ายคำ รีสอร์ท ๓๓๒ หมู่ ๑๑ ตำบลแจ้ช้อน โทร. ๐๘ ๑๙๙๓ ๖๓๙๕, ๐๘ ๑๒๐๒ ๐๓๖๕ จำนวน ๙ หลัง ราคา ๑,๐๐๐-๓,๕๐๐ บาท

ชารารินทร์ เมาเทน วิลล์ ๓๕๓ หมู่ ๑๑ ถนนทางเข้าอุทยานแห่งชาติแจ้ช้อน ตำบลแจ้ช้อน โทร. ๐๘ ๙๑๙๒ ๙๙๘๕, ๐๘ ๑๙๓๓ ๓๖๑๑ www.thararin. com, จำนวน ๒๐ ห้อง ราคา ๑,๕๐๐-๒,๐๐๐ บาท

ไร่หญ้าแจ้ช้อน รีสอร์ท ๒๑๒ หมู่ ๑๑ ตำบลแจ้ช้อน โทร./โทรสาร o ๕๔๒๖ ๓๐๔๘ www.raiyachaeson.com, จำนวน ๑๒ หลัง ราคา ๘๐๐-๓.๕๐๐ บาท

อำเภอเถิน

ล้านนานคร ๓๘๕/๓ หมู่ ๙ บ้านดอนขัย ตำบลล้อมแรด โทร. ๐ ๕๔๒๙ ๑๔๙๓, ๐ ๕๔๒๙ ๑๖๑๓, ๐ ๕๔๒๙ ๒๑๔๑ โทรสาร ๐ ๕๔๒๙ ๑๖๑๓ จำนวน ๕๒ ห้อง ราคา ๒๐๐-๕๐๐ บาท

นครเถิน ๑๘๓/๕ หมู่ ๓ ถนนสายเอเชีย (ลำปาง-ตาก) โทร. ๐ ๕๔๒๙ ๑๓๓๐-๒ โทรสาร ๐ ๕๔๒๙ ๑๙๙๘ E-mail: suda1106@gmail.com จำนวน ๓๘ ห้อง ราคา ๒๕๐-๕๐๐ บาท

ร้านกาหาร

กำเภกเบื้องลำปาง

โกเกียวไก่ย่าง ๒๖๐/๗๔ ถนนท่าคราวน้อย โทร. ๐ ๕๔๒๑ ๘๐๒๖ แกงร้อน ถนนพระเจ้าทันใจ โทร. ๐ ๕๔๒๑ ๘๖๓๙ บ้านคำหวาน ๙๖ ถนนสวนดอก โทร. o ๕๔๒๒ ๒๓๙๙ (อาหารพื้นเมือง) บ้านฝ้าย ๒๐๖/๒ หมู่ ๒ ถนนพหลโยธิน ตำบลพิชัย โทร. o ๕๔๓๓ ๕๒๓๘

บ้านพลอย ถนนซูเปอร์ไฮเวย์ แยกไปเขียงใหม่ ติดโรงเรียนพาณิชยการ ลำปาง โทร. o & cebe ๑๒๐๐ (อาหารตามลั่ง)

บ้านริมน้ำ ๓๒๘ ถนนทิพย์ช้าง ตำบลสวนดอก โทร. ๐ ๕๔๒๒ ๑๘๖๑ (อาหารพื้นเมือง ไทย ฝรั่ง)

พรนารายณ์ ถนนรอบเวียง หลังเรือนจำ โทร. o ๕๔๒๒ ๑๑๑๐ (ข้าวหน้า เป็ด ข้าวหมูแดง ปอเปี๊ยะสด สุกี้)

แม่แท ๑๐๑๗ ถนนอุปราช ตรงข้ามโรงแรมร่มศรีทอง โทร. ๐ ๕๔๒๒ ๑๙๐๔ (อาหารพื้นเมือง)

ริเวอร์ไซด์ ๓๒๘ ถนนทิพย์ข้าง ตำบลสวนดอก โทร. o ๕๔๒๒ ๑๘๖๑, o ๕๔๒๒ ๓๐๐๕ (อาหารพื้นเมือง ไทย ฝรั่ง)

รีเจนท์ ลอด์จ ๒๓๙/๓ ถนนพหลโยชิน ตำบลหัวเวียง โทร. o ๕๔๓๒ ๓๓๘๘ เปิด ๑๙.๐๐-๐๒.๐๐ น. (อาหารฮาลาล)

เรือนแพ ๓๓ ถนนซุปเปอร์ไฮเวย์ (ตรงข้ามอนุสาวรีย์เจ้าพ่อทิพย์ข้าง) โทร. ๐ ๕๔๒๒ ๖๙๙๙, ๐๘ ๑๔๒๔ ๑๔๙๑ (อาหารตามสั่ง)

โอขาวัฒนา ๑๓๖/๓๔-๓๕ ถนนพหลโยธิน ตรงข้ามโรงพยาบาลเขลางค์นคร โทร. ๐ ๕๔๒๒ ๑๑๕๓, ๐ ๕๔๒๑ ๘๐๙๓ (อาหารจีน)

เฮือนชมวัง ตั้งอยู่ริมแม่น้ำวัง ๒๓๖ ถนนตลาดเก่า ตำบลสวนดอก โทร. o ๕๔๒๒ ๒๘๔๕, o๘ ๙๘๓๘ ๓๔๓๔ (อาหารพื้นเมือง)

ของกิ๋นบ้านเฮา ๗๒ ถนนจามเทวี ตำบลเวียงเหนือ โทร. o ๕๔๒๒ ๖๕๑๗, o๘ ๖๖๕๙ ๗๔๔๘ (อาหารไทย อาหารพื้นบ้านภาคเหนือ)

ปลาเผาผักสด ๓ (เขื่อนยาง) ๒๒๙ ถนนเจริญประเทศ ตำบลเวียงเหนือ โทร. ๐ ๕๔๓๑ ๓๒๑๕, ๐ ๕๔๓๑ ๓๑๒๖, ๐๘ ๙๒๖๒ ๓๖๒๑

นาโม เลอ คาเฟ ๑๓๘ หมู่ ๑ ตำบลปงแสนทอง โทร. ๐ ๕๔๓๒ ๕๘๘๘, ๐๘ ๖๖๕๙ ๘๙๐๑

รสนานา ถนนสวนดอก ตำบลสวนดอก (ข้างโรงเรียนมัธยมราษฎร์) โทร. o & ceb & ccmb

วัวทันสันกำแพง ๓๓๓/๑๕ หมู่ ๔ ตำบลบ่อแฮ้ว โทร. ๐ ๕๔๒๒ ๒๘๔๘ ภัตตาคารนอร*์ท ซีฟูด* ๓๕๙/๒ ถนนฉัตรชัย ตำบลสวนดอก โทร. ๐ ๕๔๓๒ ๓๐๒๙

หมายเลขโทรศัพท์สำคัญ

ประชาสัมพันธ์จังหวัด

สำนักงานจังหวัด

เทศบาลนครลำปาง

โรงพยาบาลเขลางค์นคร-ราม

โรงพยาบาลศูนย์ลำปาง

สถานีตำรวจภูธร
ไปรษณีย์ลำปาง
ตำรวจทางหลวง
ตำรวจท่องเที่ยว
กรมอุตุนิยมวิทยา
ศูนย์ข้อมูลท่องเที่ยว อบจ.ลำปาง
สมาคมท่องเที่ยวนครลำปาง

N7. o &@@b &obo,

୦ ହୁଦ୍ଧନ୍ଧ ଦୁଠରାରା

โทริ. ๐ ๕๔๒๖ ๕๐๑๔,

0 ලීක්ෂා දී0හර

ໂN3. o ළුල්මක හැමකහ

โทริ. ๐ ๕๔๒๒ ๕๑๐๐-๓,

୦ ହୁସେଖି ବ୍ରହ୍ମଣ

Nි7. o ๕๔๒๒ ඝ๖๒๕−๓๑,

ୗ୩୨ି. ୦ ଝିଝଅର ଟଠରଟ

l Mଟି. ୦ ଝିଢଣାଅ କାଢଣଟା

โทร. ๑๑๙๓ โทร. ๑๑๕๕

โทร. ๑๑๘๒

โทริ. ๐ ๕๔๒๑ ๘๘๒๓

[N3.0&@maggoot,

o ඇළඹඹ ම<u>ළ</u>මෙඔ

ศูนย์ข้อมูลท่องเที่ยว ททท.

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

สำนักงานใหญ่

๑๖๐๐ ถนนเพชรบุรีตัดใหม่ แขวงมักกะสัน

เขตราชเทวี กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

โทร. ๐ ๒๒๕๐ ๕๕๐๐ (๑๒๐ หมายเลข)

โทรสาร ๐ ๒๒๕๐ ๕๕๑๑

Website: www.tourismthailand.org

E-mail: info@tat.or.th

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

๔ ถนนราชดำเนินนอก เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย

กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

เปิดบริการทุกวัน ๐๘.๓๐-๑๖.๓๐ น.

ททท. สำนักงานเชียงใหม่

๑๐๕/๑ ถนนเชียงใหม่-ลำพูน ตำบลวัดเกตุ อำเภอเมืองเชียงใหม่

จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๐๐๐

N3. o മേലെ ഒാര, o മേലെ ഒാര്

โทรสาร o ๕๓๒๔ ๘๖๐๕

Website: www.tatchiangmai.org

E-mail: tatchmai@tat.or.th

พื้นที่รับผิดชอบ: เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง

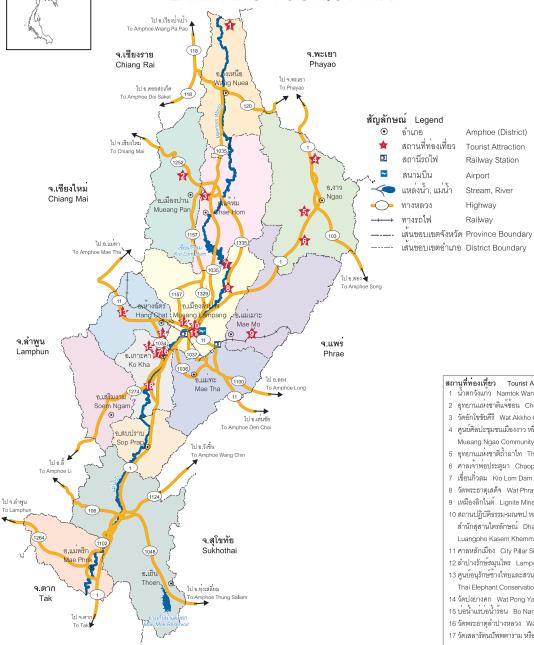
ปรับปรุงข้อมูล กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

แผนที่ท่องเที่ยวจังหวัดลำปาง

LAMPANG TOURIST MAP

0 กิโลเมตร Kilometers

สถานที่ทองเที่ยว Tourist Attractions

1 น้ำตกวังแกว Namtok Wang Kaeo

Amphoe (District)

Tourist Attraction

Railway Station

Stream, River

Airport

Highway

Railway

- 2 อุทยานแห่งชาติแจ้ข้อน Chae Son National Park
- 3 วัดอักโขชัยคีรี Wat Akkho Chai Khiri
- 4 ศูนย์ศิลปะชุมชนเมืองงาว หรือบ้านจ้างหลวง (ช้างหลวง) Mueang Ngao Community Art Centre or Ban Chang Luang
- 5 อุทยานแห่งชาติถ้ำผาไท Tham Pha Thai National Park
- 6 ศาลเจ้าพอประตูผา Chaopho Pratu Pha Shrine
- 7 เขื่อนกิ่วลม Kio Lom Dam
- 8 วัดพระธาตุเสด็จ Wat Phrathat Sadet
- 9 เหมืองลิกในต์ Lignite Mine
- 10 สถานปฏิบัติธรรม-มณฑป หลวงพอเกษม เขมโก
  - สำนักสุสานไตรลักษณ์ Dharma Practice Place and Mondop
  - Luangpho Kasem Khemmako of the Cemetery of Three Characteristics
- 11 ศาลหลักเมือง City Pillar Shrine
- 12 ลำปางรักษ์สมุนไพร Lampang Herb Conservation Group
- 13 ศูนย์อนุรักษ์ช้างไทยและสวนปาทุงเกวียน
  - Thai Elephant Conservation Centre and Thung Kwian Plantation
- 14 วัดป่งยางคก Wat Pong Yang Khok
- 15 บอน้ำแรบอน้ำร้อน Bo Nam Rae Bo Nam Ron
- 16 วัดพระธาตุลำปางหลวง Wat Phrathat Lampang Luang
- 17 วัดเสลารัตนปัพพตาราม หรือวัดไหล่หินแก้วข้างยืน
  - Wat Sela Rattana Papphataram or Wat Lai Hin Kaeo Chang Yuen
- 18 วัดพระธาตุจอมปิง Wat Phrathat Chom Ping